

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 203 (5434) 7 noyabr 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev Bakı Metropoliteninin retro vaqonları ilə tanış olub

Uçtərəfli əməkdaşlıq formatının regional təhlükəsizlik üçün böyük əhəmiyyəti var

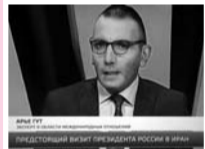
6

Nazirlər Kabinetində kütləvi informasiya vasitələri rəhbərlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib

5

"The Jerusalem Post": İlham Əliyevin strategiyası sayəsində Azərbaycan qitələrin tranzit və logistika həbına çevrilib

8

Qəterin "Raya" və "Lusail" qəzetlərində Azərbaycan səfirinin Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluna dair müsahibəsi dərc edilib

9

Ölkə üzrə pambıq tədarükü 165 min tonu ötüb

10

Yaddaşlardan silinməyəcək bəstəkar

12

13

Sinoptiklər xəbərdarlıq edir: Qar yağacaq

11

Narkotiklərin hazırlanmasına görə cəzalar dəyişdirilir

16

Gələcək il keçiriləcək Formula-1 Azərbaycan Qran-Prisinin bilet satışına start verilib

7 noyabr 2017-ci il

Prezident İlham Əliyev Bakı Metropoliteninin retro vaqonları ilə tanış olub

Noyabrın 6-da metronun "İçərişəhər" stansiyasında Bakı Metropoliteninin 50 illik yubileyi ilə əlaqədar metropolitenə istismar edilmiş retro vaqonların bərpa-dan sonra təqdimatı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev retro vaqonlarla tanış olub.

Xatırladaq ki, 1967-ci il noyabrın 6-da Bakı Metropoliteninin "İçərişəhər" stansiyasından ilk qatar uzunluğu 10 kilometrden bir qədər az olan xətt üzrə hərəkətə başlayıb. "Sahil", "28 May", "Gənclik" və "Nəriman Nərimanov" stansiyaları həmin xəttin üzərində yerləşirdi. Ulu öndər Heydər Əliyevin istər Sovet dövründə, istərsə də müstəqillik illərində Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə iqtisadiyyatın digər sahələrində olduğu kimi, metro da sürətli inkişaf yolu keçib, istismara buraxılan stansiyaların sayı 14-ə, xətlərin ümumi uzunluğu isə 22 kilometrə çatdırılıb. "Bakı

Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Zaur Hüseynov dövlətimizin başçısına retro vaqonlar barədə məlumat verdi.

Qeyd edək ki, Mitişşi maşınqayırma zavodunda istehsal olunan ilk belə retro vaqonlar "A" tipli vaqonlar adlandırılırdı. Bu vaqonlar 1934-cü ilin sonunda hazırlanıb. Həmin vaqonlarda oturmaq üçün 52 və ayaq üstə dayanmaq üçün isə 120 yer var idi. Bu tipli vaqonlardan biri 1968-ci ildə yol ölçmək üçün Bakıya göndərilib.

Retro tipli digər vaqonlar "Q" tipli vaqonlar idi. Yeni mühərrikli vaqonlar Qorki xətti üçün nəzərdə tutulduğuna görə "Q" tipli adlandı-

rılırdı. Bu vaqonların istismar müddəti 1983-cü ildə başa çatıb.

Təqdimatı olan "E" tipli digər vaqonların hazırlanmasına isə 1956-cı ildə başlanılıb. "E" tipli ilk iki sınaq vaqonu 1959-cu ilin sonlarında istehsal olunub. Bu tipli vaqonlar Sovet İttifaqı dövründə beş şəhərin - Moskva, Leningrad, Kiyev, Bakı və Tbilisinin metropolitenlərinə göndərilirdi. Bakıya "E" tipli 47 ədəd vaqon çatdırılmışdı.

Sonra Prezident İlham Əliyev retro vaqonlardan ibarət qatarla "İçərişəhər" stansiyasından "Nəriman Nərimanov" stansiyasına gəldi.

Ardı Səh. 3

Prezident İlham Əliyev Bakı Metropoliteninin retro vaqonları ilə tanış olub

Əvvəli Səh. 2

Qeyd edək ki, 2003-cü ildə Bakı Metropoliteni yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. 50 illik yubileyi qeyd edilən Bakı Metropoliteninin hazırda 25 stansiyası, 1 elektrik deposu və 36,6 kilometr uzunluğunda 3 xətti var. "Bakı Metropoliteni Xətlərinin Konseptual İnkişaf Sxemi" nə əsasən gələcəkdə metropolitenin ümumi şəbəkəsi 3 mövcud - Yaşıl, Qırmızı və Bənövşəyi, həmçinin 2 əlavə yeni xətt - Mavi və Sarı xətlər olmaqla 5 xətdən, 76 stansiyadan, 6 elektrik deposundan və 119,1 kilometr metro xəttindən ibarət olacaq. Perspektivdə 51 yeni stansiyanın inşa edilməsi və 84,3 kilometr uzunluğunda metro xəttinin çəkilməsi nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı əsasında 2014-cü ildə Bakı Metropoliteni və "Azertunelmetroikinti" Səhmdar Cəmiyyətinin yenidən təşkili yolu ilə səhmləri dövlətə məxsus "Bakı Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti yaradıldıqdan sonra silsilə yeniliklər biri-birini əvəzlədi. Retro vaqonlarla tanış olan Prezident İlham Əliyev 50 illik yubileyi münasibətilə Bakı Metropoliteninin kollektivini təbrik etdi, yeni-yeni uğurlar arzuladı.

Rəsmi xronika

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Donald Trampa başsağlığı göndərərək. Başsağlığında deyilir: "Hörmətli cənab Prezident, Texasda baptist kilsəsinə silahlı hücum nəticəsində çoxsaylı insan tələfatı və yaralananlar barədə xəbər mənə son dərəcə sarsıtdı. Bu faciəli hadisə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, bütün Amerika xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznü başsağlığı verir, yaralananlara şəfa diləyirəm".

***

Prezident İlham Əliyev Bakı Metropoliteninin bir qrup işçisinə "Əməkdar mühəndis" fəxri adının verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 16 noyabr tarixli 1113 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin sərəncamında olan mənzilləri vətəndaşların güzəşt-lə əldə etməsi Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Mədəniyyət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 20 oktyabr tarixli 815-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Mədəniyyət haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 506-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 15 fevral tarixli 828 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Şəmkir şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsinin davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyanın Azərbaycan Respublikası üzrə yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 30 mart tarixli 2070 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 20 oktyabr tarixli 807-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 31 avqust tarixli 115 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 16 noyabr tarixli 1113 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin sərəncamında olan mənzilləri vətəndaşların güzəşt-lə əldə etməsi Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Natiq Ərziman oğlu Əmirovun "Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Müşahidə Şurasının sədri təyin edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması haqqında Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 20 oktyabr tarixli 813-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 20 oktyabr tarixli 806-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

7 noyabr 2017-ci il

BTQ Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə arasındakı dostluğun və qardaşlığın nəticəsidir

Prezident İlham Əliyev: "Üç ölkə bütün sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edirlər, bir-birini dəstəkləyirlər, ölkələrimiz, xalqlarımız üçün önəmli olan, dünya üçün önəmli olan layihələri icra edirlər"

Məlum olduğu kimi, oktyabrın 30-da Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolunun açılışı oldu. Açılış münasibətilə Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında keçirilən təntənəli mərasim Şərq və Qərb mətbuatında, xüsusən də, bu layihənin reallaşmasında maraqlı və iştirakçı ölkələrin kütləvi informasiya vasitələrində təntənəli bayram, sülhün, dostluğun və qardaşlığın qələbəsi kimi təqdim edildi. Bakıda qardaş dövlətlərin yüksələn bayraqları isə bu açılış mərasimini, nəinki Şərq, hətta dünya miqyasında sülhün təntənəsinə çevirdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Qazaxıstan Respublikasının Baş naziri Bakiçjan Saqintayev, Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirikaşvili, Özbəkistan Respublikasının Baş naziri Abdulla Aripov, həmçinin, Tacikistan və Türkmənistan respublikalarından nümayəndə heyətlərinin mərasimdə iştirak etmələri bu layihənin bütün Şərq üçün nə dərəcədə önəmli olduğunu göstərdi, onun tarixi və strateji əhəmiyyətini dünyaya bəyan etdi. Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolu Avropa ilə Asiyayı birləşdirən ən qısa və etibarlı yol kimi İpək Yolu tarixində yeni səhifəsini açdı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılış mərasimindəki çıxışında bu layihənin yol boyunca yerləşən ölkələrdə ticarət dövriyyəsinə və qarşılıqlı sərmayə qoyuluşunu artıracağını, əməkdaşlığı dərinləşdirəcəyini qeyd etdi, onun üç ölkə üçün xüsusi əhəmiyyətini səciyyələndirdi: "Bu yolun tikintisi Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə arasındakı dostluğun və qardaşlığın nəticəsidir. Üç ölkə bütün sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edirlər, bir-birini dəstəkləyirlər, ölkələrimiz, xalqlarımız üçün önəmli olan, dünya üçün önəmli olan layihələri icra edirlər".

Gürcüstanın Baş naziri Giorgi Kvirikaşvili isə dost ölkələrin rəsmilərinin açılış mərasimində iştirak etməsini birgə baxışların və maraqların nümayişi kimi dəyərləndirdi və qeyd etdi ki, dünyanın bir çox təhlükələrlə üz-üzə dayandığı bir zamanda ölkələrimiz arasında ticari və iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi və sabitliyə xidmət edən layihələrin reallaşması yüksək diqqətə layiqdir: "Yeni dəmir yolu marşrutunun tam işə düşməsi ölkələrimizin tranzit və logistik potensialından daha səmərəli istifadə etməyə imkan yaradacaq, regionun nəqliyyat və ticari statusunu möhkəmləndirəcək".

Baş nazir bildirdi ki, Gürcüstan, həmçinin, İpək Yolunun dirçəlişinə və "Bir kəmə - bir yol" layihəsinin reallaşmasına təşəbbüs göstərir, Çin və Avropa İttifaqının ticari tranzit xəritəsində bu marşrutun yeni "Orta dəhliz" rolunu alqışlayır. Bu il

noyabrın 28-29-da Tbilisidə Böyük İpək Yoluna həsr olunan yüksək səviyyəli beynəlxalq forumun keçirilməsinin, forumda 40-dan çox ölkənin hökumət və özəl sektorun nümayəndələrinin iştirakının nəzərdə tutulması Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolunun Gürcüstan üçün necə böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini deməyə əsas verir.

Qazaxıstan Respublikasının Baş naziri Bakiçjan Saqintayev isə Avrasiyanın düz mərkəzində yerləşən Qazaxıstanın Avropa ilə Asiya arasında transkontinental daşımaların inkişafı üzrə fəal iş apardığını, Bakı-Tbilisi-Qars layihəsinin reallaşdırılmasını dəstəkləyən ilk ölkə olduqlarını bildirdi: "Bu qərar Qazaxıstanın və Çinin dəstəyi ilə Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan tərəfindən 2016-cı ildə qəbul edilib. Bu mühüm qərarın paytaxtımız Astana-da qəbul edilməsi bizim üçün rəmzi xarakter daşıyır. Layihə Qazaxıstanın Xəzər infrastrukturunda yük axını layihələrini stimullaşdırır, optimal logistikanı formalaşdırır, regionda iqtisadi artımı və ticarəti genişləndirir".

Öz tranzit, nəqliyyat potensialını inkişaf etdirmək və "qızıl körpü" qismində Avrasiyanın qitələrarası sistemə qoşulmaq Qazaxıstanın strateji vəzifəsidir. Bu məqsədlə hazırda "Nurlu yol" Dövlət Proqramı reallaşdırılır. Son 9 il ərzində Qazaxıstanın nəqliyyat-logistik sistemində 28 milyard ABŞ dolları həcmində sərmayə yatırılmışdır. Transxəzər Dəhlizinə dəstək məqsədilə 1700 kilometr yeni dəmir və 3500 kilometr avtomobil yolları inşa edilmiş, Aktau limanı modernləşdirilmiş, Kurik bərə limanı tikilmişdir. Qazaxıstan Transxəzər istiqamətində optimal marşrutların formalaşdırılmasına 10 milyard ABŞ dollarından çox vəsait ayırmışdır. Beləliklə, Çindən, Mərkəzi Asiya ölkələrindən, Rusiyanın Ural-Sibir regionundan Transxəzər

Dəhlizinə yük axınının ən qısa yolu Qazaxıstan tərəfindən təmin edilmişdir. 2020-ci ilədək Qazaxıstanın nəqliyyat-logistika sisteminin inkişafına əlavə 8 milyard həcmində investisiyalar yatırılacaq.

Özbəkistan Respublikasının Baş naziri Abdulla Aripov isə açılış mərasimindəki çıxışında 2016-cı ildə Kamçı yüksək dağ aşırımından keçən 19 kilometrlik dəmir yolu tuneli ilə Anqreyen Pap Dəmir Yolu Magistralının tikinti layihəsinin başa çatmasının, qarşılıqlı əlverişli və səmərəli nəqliyyat dəhlizlərinin işə salınmasının global iqtisadi inkişaf prosesində ölkələrimizin uğurlu inqarasiyasına təkən verəcəyini vurğuladı. Baş nazir onu da qeyd etdi ki, görülən işlər ölkələrimizdən keçən tranzit dəhlizlərinin cəlbəddiciliyinin artırılmasına, nəqliyyat infrastrukturunun səmərəli işləməsinə və müxtəlif istiqamətlərdə yükdaşıma- ların həcminin artırılmasına imkan yaradacaq, genişmiqyaslı Şərq-Qərb Nəqliyyat Dəhlizinin mühüm bəndinə çevriləcək. Beləliklə, Bakı-

Tbilisi-Qars Dəmir Yolu Mərkəzi Asiya ölkələri, bütövlükdə qitənin müvafiq hissəsi üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edəcək, Çinlə Avropa arasında ən qısa dəmir yolu dəhlizi yaratmağa imkan verəcək. Özbəkistan da bu dəhlizdən fəal istifadə etməkdə və oradan öz xarici ticarət yüklərinin daşınma həcmələrinin artırılmasında maraqlıdır.

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan isə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunda ilk səfərin reallaşması ilə "Orta dəhliz" layihəsinin önəmli mərhələsinin başa çatdığını dedi: "Beləliklə, Londonda Çinə birbaşa dəmir yolu xəttinin qurulduğunu da bəyan edirik".

R.T.Ərdoğan bu layihəni qətiyyətimizin və uzaqgörənliyimizin əsəri kimi dəyərləndirdi, layihənin zəhmətlə, fədakarlıqla, alın təri ilə reallaşdırıldığı üçün, həqiqətən, çox önəmli olduğunu bildirdi. Türkiyə Prezidenti regionun qədim dövlətləri kimi, həmrəyliyimizin və əməkdaşlığımızın daha böyük layihələrə

imza ata biləcəyini diqqətə çatdırdı: "Bu gündək həyata keçirdiyimiz Bakı-Tbilisi-Qars, Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum və TANAP kimi layihələr bundan sonra da edəcəklərimizin təminatıdır" deyən R.Ərdoğan vurğuladı ki, Türkiyədə "Marmaray" sürətli qatar xətlərinin inşası, mövcud dəmir yolu xətlərinin yenilənməsi, İstanbulda inşa edilən və üzərindən dəmir yolu xəttinin də keçəcəyi üçüncü körpüyə yatırılan sərmayələr Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolu layihəsinin üstünlüyünü və cəlbəddiciliyini artırmağa imkan vermişdir.

Proqnozlara görə, Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolu ilə üçüncü istismar ilində 3-5 milyon, beşinci istismar ilində 6-8 milyon, bundan sonra isə 17 milyon ton yük və ildə 3 milyon sərmişin daşınacaq. Bu dəmir yolu xəttinin işə düşməsi sayəsində Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə mühüm tranzit qovşağına çevrilir. Çin artıq bu xəttə böyük maraqlı göstərir, çünki bu dəmir yolu xətti Transavropa və Transasiya Dəmir Yolu şəbəkələrinin birləşməsində çatışmayan bağlantını tamamlamaqla

Avropa ilə Asiya arasında daşımalarda yekun bənd kimi çıxış edir. Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolu Mərkəzi Asiya ölkələrinin - Türkmənistan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızistan, Tacikistan, həmçinin, Əfqanıstanın Avropa və dünya bazarlarına çıxışını asanlaşdırır, Azərbaycana Gürcüstan ərazisindən keçməklə Türkiyə ilə birbaşa dəmir yolu əlaqəsinə sahib olmağa imkan verir.

Beləliklə də, Avropa ilə Asiyayı birləşdirən və dünyanın 100 böyük layihəsi siyahısına daxil olan Bakı-Tbilisi-Qars Dəmir Yolu xəttinin işə düşməsi ölkəmizin iqtisadi qüdrətini artırmaqla yanaşı, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə arasındakı əlaqələrin strateji təzahürünü bütün dünyaya nümayiş etdirir. Hətta gələcəkdə Qarsdan Naxçıvana ayrıca dəmir yolu xəttinin çəkilməsinin nəzərdə tutulması isə muxtar respublikanın Ermənistanın blokadasından çıxarılmasına və onun nəqliyyat müstəqilliyinin təmin edilməsinə səbəb olacaq.

"Səs" Analitik Qrupu

Nazirlər Kabinetində kütləvi informasiya vasitələri rəhbərlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib

Müşavirədə qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı ilə bağlı KİV-lərin qarşısında duran vəzifələr müzakirə olunub

Noyabrın 6-da Nazirlər Kabinetində Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının sədri Əli Əhmədovun yanında kütləvi informasiya vasitələri rəhbərlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirlər ki, müşavirədə Baş nazirin müavini Əli Əhmədov son illər sürətlə inkişaf edən respublika iqtisadiyyatında əldə olunan uğurlardan söz açaraq, yeni iş yerlərinin yaradılması, sahibkarlığın inkişafı və əmək münasibətlərinin daha müasir formada tənzimlənməsi istiqamətində ölkə rəhbərliyinin atdığı addımların səmərəli nəticələr verdiyini vurğulayıb.

Daha sonra cəmiyyətdə maarifləndirmə işlərinin aparılmasında mətbuatın xüsusi rolunu qeyd edən Əli Əhmədov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 9 oktyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı"nda nəzərdə tutulmuş məlumatlandırma və təbliğat işlərinin təşkili ilə əlaqədar kütləvi informasiya vasitələrinin qarşısında duran vəzifələr barədə danışdı. Müzakirələr zamanı Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı ilə təsdiq olunan Tədbirlər Planı ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb, görülməli işlərə dair təklif və tövsiyələr bildirilib.

"YAP və müasir Azərbaycan gəncliyi: nailiyyətlər və perspektivlər" mövzusunda "dəyirmi masa" keçirilib

Noyabrın 6-da Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Səbail rayon təşkilatının qərargahında "YAP və müasir Azərbaycan gəncliyi: nailiyyətlər və perspektivlər" mövzusunda "dəyirmi masa" keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Şəmsəddin Hacıyev çıxış

edərək partiyanın yaranmasından ötən 25 ildə əldə olunan uğurlardan və ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət gənclər siyasətindən danışdı. Bildirilib ki, partiyanın yaradıcısı, ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycan gəncliyinə daim böyük diqqət yetirib. Dahi rəhbərin zəngin dövlətçilik fəaliyyətində gənclər siyasəti hər zaman xüsusi yer tutub. Ulu Öndər hakimiyyətdə ol

duğu hər iki dövrdə Azərbaycan gənclərinin müasir tələblərə cavab verən, inkişaf etmiş, yüksək intellektli qüvvə kimi formalaşması üçün çalışıb. Məhz ulu öndər Heydər Əliyevin Fərmanı ilə 1994-cü ildə Gənclər və İdman Nazirliyi yaradılıb. 1996-cı il fevralın 2-də müstəqil Azərbaycan gənclərinin ilk forumu keçirilib. 1997-ci il fevralın 1-də forumun ildönümü münasibətilə gənclərin bir qrupunu qəbul edən ümummilli lider Heydər Əliyev "2 fevral - Azərbaycan Gəncləri Gününün elan edilməsi haqqında" Sərəncam imzalayıb. Bundan sonra MDB məkanında və Şərqi Avropa ölkələri arasında ilk dəfə olaraq, məhz Azərbaycanda Gənclər Günü dövlət səviyyəsində qeyd olunmağa başlanıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, ümummilli lider Heydər Əliyev yalnız dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin qurucusu deyil, eyni zamanda, gənclər sahəsində dövlət siyasətinin yeni forma və çalarlarla zənginləşməsinin, milli mənəvi əsaslara söykənən gənclər siyasətinin qurucusudur. Bu gün ölkəmizin sürətlə iqtisadi inkişaf yoluna qədəm qoyması məhz Ulu Öndərin düşünülmüş siyasətinin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla həyata keçirilməsinin nəticəsidir. Dövlətimizin başçısının uzaqgörənliklə reallaşdırdığı bu siyasətin həyata keçirilməsində gənclərin də üzərinə mühüm vəzifələr düşür.

Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü uğurlu siyasət nəticəsində regionun lider dövlətinə çevrilən Azərbaycanın qazandığı uğurlardan, ölkəmizin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən layihələrdən danışan Ş.Hacıyev bildirib: "1994-cü il sentyabrın 20-də ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması Azərbaycanın yeni neft strategiyasının başlanğıcı sayılırsa, bu il sentyabrın 14-də Bakıda imzalanan "Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqlarının birgə işlənməsinə dair saziş bu strategiyanın Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini göstərir. Yeni sazişlə "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən 2050-ci ilədək çıxarılacaq neftdən gələn gəlirlər ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafını daha da sürətləndirəcək. Bundan başqa, bu il oktyabrın 30-da açılışı olan və dəmir İpək Yolu adlandırılan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu da Azərbaycanın inkişafına öz töhfəsini verəcək. Bu dəmir yolu təkə iqtisadi deyil, həm də geostrateji əhəmiyyət daşıyır. Bütün bu irimiqyaslı layihələr məhz Azərbaycan dövlətinin və xalqının, o cümlədən gənclərimizin işıqlı sabahına hesablanıb. YAP Səbail rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədri Rəşad Fərəcov bildirib ki, sabitlik diyarı kimi tanınan Azərbaycan uğurları ilə beynəlxalq aləmin diqqətini cəlb edir. Bu uğurlar gənclərimizdə böyük qürur hissi yaradır, onların daha səylə çalışmalarına stimül verir. Azərbaycan gəncləri ümummilli lider Heydər Əliyev siyasətinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində ölkəmizin dinamik inkişafının davamlılığını təmin etmək üçün üzərlərinə düşən vəzifələri yüksək səviyyədə yerinə yetirməyə çalışırlar. Digər çıxışlarda da əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət gənclər siyasətinin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam və inkişaf etdirilməsi sayəsində əldə olunan nailiyyətlərdən danışılıb. Qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə reallaşdırılan siyasət Azərbaycanı daha da qüdrətləndirmək, gücləndirmək, müasirləşdirmək məqsədinə xidmət edir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən uğurlu dövlət siyasəti və əldə olunan nailiyyətlər Azərbaycan gəncliyini daha səylə çalışmağa ruhlandırır.

"L'Opinione" qəzeti Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunu Qafqazda əməkdaşlıq dəhlizi adlandırır

İtaliyanın "L'Opinione" qəzetində "Il Nodo di Gordio" beyn mərkəzinin baş tədqiqatçısı Andrea Marçiglianonun müəllifi olduğu "Bakı-Tbilisi-Qars: yeni Avrasiya üföqləri" başlıqlı məqalə dərc olunub. Yazıda yenidən istifadəyə verilməli Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, onun region ölkələri üçün əhəmiyyəti, Böyük İpək Yolunun reallaşması istiqamətində verdiyi töhfələrdən söz açılır. Yeni dəmir yolunun texniki göstəriciləri barədə danışan müəllif onun iqtisadi faydası ilə yanaşı, strateji və geosiyasi əhəmiyyətə malik olduğunu da bildirir. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədqiqatçı Andrea Marçigliano Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin fikirlərinə istinad edərək, bu infrastrukturun neft-qaz və nəqliyyat sahəsində həyata keçirilən digər irimiqyaslı layihələri birləşdirəcəyini, həmçinin Ələt Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının əhəmiyyətini daha da artıracağını və bütün bunların Azərbaycan, Türkiyə

və Gürcüstan arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin mövcudluğunu sübut etdiyini vurğulayıb.

Müəllif bu üç ölkə arasındakı münasibətlərin keçmiş SSRİ-nin süqut etməsindən sonra dünyanın ən zəngin bölgələrindən biri olan Qafqaz regionunda baş qaldıran və regionun inkişafını ləngidən millətçilik, gərginlik və separatçılıq kimi problemlərin həlli üçün açar rolunu oynadığını bildirərək, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun da regionda sülh, sabitlik və firavanlığın bərpa olunması istiqamətində yeni geosiyasi ox olduğunu qeyd edir. Məqalədə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisi haqqında məlumat verilərək bildirilir ki, Ermənistan tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin işğalı nəticəsində Ermənistan ərazisinə qədər uzanan dəmir yolu fəaliyyətini dayandırdıqdan sonra 1993-cü ildə ilk dəfə olaraq ideya kimi irəli sürüldü. Bu yolun tikintisi üçün yalnız 2007-ci ildə Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə dövlət başçıları Tbilisidə keçirilmiş görüşü zamanı qərar verilib və onun həyata keçirilməsi üçün saziş imzalanıb. Yeni dəmir yolunun maliyyələşdirilməsi isə tam olaraq Azərbaycan və Türkiyə tərəfindən həyata keçirilib.

Yazar Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunu Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanın müxtəlif sahələrdə həyata keçirdikləri çoxsaylı təşəbbüs və layihələrlə birgə Qafqazda əməkdaşlıq dəhlizi adlandırır. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasətinə görə yeni dəmir yolundan kənarda qaldığını göstərən müəllif bu ölkənin sürətlə Avrasiya nəqliyyat qovşağına çevrilən regionda özünü təcridini gücləndirir. Müəllif Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun Mərkəzi Asiya ölkələri üçün əhəmiyyətinə də toxunaraq, bu xəttin Aralıq dənizindən Çin sərhədlərinə qədər uzanan ərazidə yerləşən bütün türk dövlətləri üçün yeni birgə üföqlər açdığını qeyd edir, yeni dəmir yolunun Avropa və Çin arasında quru əlaqəsi üçün tələb olunan vaxta əhəmiyyətli qənaət etməyə və nəticə olaraq dünyanın hazırda daha çox Sakit və Hind okeanları hövzəsində cəmləmiş strateji diqqətinin Aralıq dənizi ölkələri, xüsusilə İtaliyaya qismən də olsa yönəlməsi üçün yeni perspektivlər açmağa imkan verəcəyini vurğulayıb. Məqalənin mətni ilə aşağıdakı linkdən tanış olmaq mümkündür: http://opinione.it/esteri/2017/11/04/andrea-marcigliano_linea-ferroviaria-baku-tbilisi-kars-erdogan-aliyev/

Üçtərəfli əməkdaşlıq formatının regional təhlükəsizlik üçün böyük əhəmiyyəti var

Prezident İlham Əliyev:

“Azərbaycan dünyada yeganə ölkədir ki, onun həm Rusiya ilə, həm İranla quru sərhədi var və bu coğrafi yerləşmə, əlbəttə, diktə edir ki, biz bütün sahələrdə çox uğurlu əməkdaşlıq edək”

Bu gün Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminə əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasına, global məsələlərə, Avropanın enerji təhlükəsizliyinə öz töhfəsini verən fəal aktor və regional güc kimi qəbul edilməkdədir. Həmçinin, Azərbaycanın Qərbi və Şərqi sivilizasiyaları, eyni zamanda, Şimal və Cənub arasında dəhliz rolunu oynaması əhəmiyyətli ölkə kimi onun nüfuzunu ortaya qoyur. Əlbəttə ki, Azərbaycanın bu cür nailiyyətlərinin pragmatik və rəşadətli xarici siyasət kursu nəticəsində əldə olunduğu da hər kəsə bəllidir. Azərbaycan ayrı-ayrı xarici dövlətlərlə, o cümlədən, qonşu ölkələrlə ikitərəfli münasibətlərinə xüsusi əhəmiyyət verir. Regionda qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa əsaslanan tərəfdaşlıq siyasətini seçən Azərbaycan münasibətləri mehriban qonşuluq, bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq, hüquq bərabərliyi, qarşılıqlı hörmət və səmərəli əməkdaşlıq prinsipləri əsasında qurmağa çalışır. Noyabrın 1-də Tehranda keçirilən Azərbaycan, İran və Rusiya prezidentlərinin üçtərəfli Zirvə görüşü də bunu təsdiq edir.

Xüsusi məqam kimi, qeyd edək ki, bu əməkdaşlığın yeni formatının əsası Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə ötən ilin avqustunda Bakıda qoyulub. Tarixdə, ilk dəfə olaraq, Azərbaycan, İran və Rusiya prezidentlərinin üçtərəfli görüşü keçirildi. Bu görüşdə ölkələr arasında ticari əlaqələr, “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin

inşası və Xəzərin statusu ilə bağlı məsələlər əsas müzakirə mövzusu oldu. Azərbaycan, Rusiya və İran prezidentlərinin Zirvə görüşünün yekun deklarasiyası imzalandı. Azərbaycanın təşəbbüsü və üç dövlət başçısının iştirakı ilə Cənubdan Şimala qədər böyük bir nəqliyyat dəhlizinin qurulması barədə razılığa gəldi. Regional əməkdaşlığa yeni təkan verən birinci Zirvə görüşü, ilk növbədə, bölgədə təhlükəsizliyin, sabitliyin və iqtisadi inkişafın təmin olunmasına xidmət edərək, iqtisadi əməkdaşlığın daha yüksək səviyyəyə qaldırılması üçün yaxşı imkan yaratdı.

Tehranda keçirilən ikinci Zirvə görüşündə də dövlət başçıları çox mühüm məsələləri müzakirə etdilər. Dövlət başçıları, ilk olaraq üç ölkə arasında tranzit potensialının daha da genişləndirilməsi, Asiya ilə Avropa arasında əlverişli tranzit imkanlarının yaradılması istiqamətində müzakirələr aparıblar. Eləcə də, avtomobil yolları və dəniz nəqliyyatı sahəsində də əməkdaşlığın genişləndirilməsi məsələləri müzakirə mövzusu olub.

İqtisadi sahədə üç ölkənin əlaqələrinin daha da gücləndirilməsi ilə bağlı qərar qəbul edən prezidentlər, həmçinin, yaşıl gömrük zonasının yaradılmasını və vahid gömrük standartlarının tətbiq edilməsini məqsəduyğun hesab ediblər. Bununla yanaşı, Zirvə görüşündə bankçılıq sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi və milli valyutadan istifadə olunması məsələsinə toxunulub. İran ilə Azərbaycan, İran ilə Rusiya, eləcə də, üç ölkənin bir-biri ilə ikitərəfli və üçtərəfli ticari mübadilələrdə özlərinin milli valyutalarından istifadə imkanları müzakirə edilib. Sonda dövlət başçıları Zirvə görüşünün Birgə Bəyannaməsini imzalayıblar.

Zirvə görüşündə çıxış edən Prezident

İlham Əliyev deyib ki, üçtərəfli format iqtisadi əməkdaşlığın daha yüksək səviyyəyə qaldırılması üçün yaxşı imkan yaradıb. Ticarət dövriyyəsinin artırılması, qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu gündəlikdə olan vacib məsələlərdəndir: “Üçtərəfli əməkdaşlıq formatının regional təhlükəsizlik üçün böyük əhəmiyyəti var. Hesab edirəm ki, bizim uğurlu əməkdaşlığımız regionda sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin edilməsində çox mühüm rol oynayır. Əlbəttə, bizi birləşdirən bir çox iqtisadi infrastruktur layihələridir ki, Prezident Rəhman bu barədə öz çıxışında söylədi. Azərbaycan dünyada yeganə ölkədir ki, onun həm Rusiya ilə, həm də İranla quru sərhədi var və bu coğrafi yerləşmə, əlbəttə, diktə edir ki, biz bütün sahələrdə çox uğurlu əməkdaşlıq edək”.

Qeyd edək ki, bu gün üç ölkə neft-qaz sahəsində də uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirir. Həmçinin, üç ölkə arasında elektroenergetika sahəsində də əməkdaşlıq inkişaf edir. Azərbaycan həm İran, həm də Rusiya ilə öz enerji xətlərini birləşdirib. Azərbaycanın və Rusiyanın enerji sistemləri paralel iş rejimində fəaliyyət göstərir. İki ölkənin enerji sistemlərini “Xaçmaz-Dərbənd” və “Yalama” elektrik verilişi xətləri birləşdirir. İran-Azərbaycan enerji sistemlərini isə “İmişli-Parsabad” elektrik xətləri birləşdirir. Araz çayında Ordubad və Marazad su-elektrik stansiyalarının tikintisi haqqında imzalanmış saziş qüvvəyə minmiş və icra edilir. Ordubad Su-Elektrik Stansiyasının tikintisi uğurla gedir. Nəqliyyat sektorunda üçtərəfli əməkdaşlıq yaxşı nəticələr verir. Bu il Azərbaycan öz dəmir yolunu İran sərhədinə qədər inşa edib. Azərbaycan Astara çayı üzərində 82 metr uzunluğunda dəmir yolu körpüsü tikərək, istifadəyə verib. Bundan əla-

və, İran ərazisində 1,4 kilometr yol və terminal tikilməsi üçün 35 hektarlıq ərazi Azərbaycan tərəfindən uzunmüddətli icarəyə götürülüb.

Bununla yanaşı, keçən Zirvə görüşündən ötən dövr ərzində çox önəmli hadisələr baş verib. Cəmi bir ildən bir qədər çox vaxt keçməsinə baxmayaraq, ötən il əldə edilmiş razılaşmalar həyatda öz əksini tapır. Azərbaycanın Rusiya ilə bu il ticarət dövriyyəsi 60 faizdən, İranla isə 30 faizdən çox artıb. Keçən il İran-Azərbaycan ticarət dövriyyəsi isə 70 faiz yüksəlib. Bu, ilk növbədə, üç ölkə arasında səmimi dostluq münasibətlərinin mövcudluğunu təsdiqləyir.

Bu il, həmçinin, üç ölkə arasında dəmir yollarında daşınma tarifləri razılaşdırılıb və Azərbaycan-Rusiya sərhədindən Azərbaycan-İran sərhədinə qədər dəmir yolu istismara tam hazır vəziyyətə gətirilib.

Bir sözlə, bu gün regional əməkdaşlığın gücləndirilməsi üçün böyük işlər gören Azərbaycan dövləti həm də global enerji layihələrinin təşəbbüskarıdır. Bu isə geniş regional əməkdaşlığa öz töhfəsini verir. Beynəlxalq münasibətlər sisteminin suveren aktoru olan Azərbaycanın dinamik inkişafının əsasında səmərəli iqtisadi-siyasi kurs dayanır. Cənubi Qafqaz geosiyasi məkanının lideri olan Azərbaycanın iştirakı ilə regional miqyaslı və global xarakterli strateji layihələrin reallaşdırılması, eləcə də, ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun daha da artması, ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrin möhkəmlənməsi, bu kontekstdə xüsusi olaraq qeyd edilməlidir. Bütün bunlar Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemindeki öncül və vacib yerdə dayandığına işarədir.

Elmar Məmmədov İsveç parlamentinin birinci vitse-spikeri ilə görüşüb

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov İsveç Krallığına səfəri çərçivəsində bu ölkənin parlamentinin birinci vitse-spikeri xanım Eva Thalen Finne ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə İsveç parlamenti arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi yolları haqqında fikir mübadiləsi aparılıb. Bu xüsusda, parlament diplomatiyasının və parlament nümayəndə heyətlərinin qarşılıqlı mübadiləsinin ikitərəfli münasibətlərin inkişafında mühüm rol malik olduğu bildirilib. Söhbət zamanı 2017-ci ilin Azərbaycan və İsveç arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 25 illiyi ilə əlamətdar olduğu qeyd olunub və bu müddət ərzində ölkələrimiz arasında dostluq və qarşılıqlı anlaşmaya əsaslanan siyasi dialoqun formalaşdığı vurğulanıb.

Elmar Məmmədov Azərbaycanın

regionda rol, ölkəmizin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən irimiqyaslı nəqliyyat-infrastruktur və enerji layihələri barədə həmsöhbətə məlumat verib, Cənubi Asiya ilə Şimali Avropanı birləşdirən Şimal-Cənub dəmir yolu xəttindən İsvetdə faydalana biləcəyini diqqətə çatdırıb. İqtisadi münasibətlərə gəldikdə isə tərəflər İsveç şirkətlərinin Azərbaycanda fəaliyyətini təqdir edərək qarşılıqlı sərmayələ-

rin artırılmasının vacibliyini qeyd ediblər. Tərəflər iki ölkə arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin gücləndirilməsi, o cümlədən ticarət dövriyyəsinin artırılması üçün geniş potensialın olduğunu vurğulayıblar. Söhbət zamanı Azərbaycanın dinlərarası və mədəniyyətlərə dialoqun təşviqində oynadığı rola da toxunulub. Görüşdə qarşılıqlı maraq kəsb edən digər məsələlər barəsində fikir mübadiləsi aparılıb.

“Kaspi nəşrləri” İstanbuldakı kitab sərgisində böyük maraqla qarşılanıb

Istanbulun TÜYAP sərgi mərkəzindəki 36-cı Türkiyə Beynəlxalq Kitab Sərgisi çərçivəsində Azərbaycan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkil etdiyi milli paviilyonda sərgilənən “Kaspi nəşrləri” oxucular tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

“Kaspi” qəzetinin ədəbiyyat versiyasının redaktoru Fərid Hüseyn AZƏRTAC-a bildirib ki, sərgidə “Kaspi” qəzetinin və Kaspi Təhsil Şirkətinin birgə həyata keçirdikləri “Azərbaycan ədəbiyyatını tanıdaq!” devisi altında Türkiyədə “Araz yayımçılığı” və digər mətbəələr tərəfindən türkçə, İraqda ərəb dillərində, eləcə də İran İslam Respublikasında ərəb qrafikalı Azərbaycan əlifbasında və fars dilində,

həmçinin ölkəmizdə ana dilimizdə çap olunan nəşrlər sərgilənib. Kitabların əksəriyyəti ziyarətçilərə hədiyyə olunub. Bundan başqa, Türkiyənin tanınmış yayım evləri nəşriyyat işlərində əməkdaşlıq etmək üçün mürciət ediblər.

Sabir Şahaxtə
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
İstanbul

ABŞ-ın “Forum” jurnalında “Azərbaycan: ümid, müxtəliflik, tolerantlıq və imkanlar diyarı” adlı məqalə dərc olunub

Amerikada geniş oxucu kütləsinə malik, ABŞ-dakı Xarici Konsulların Federal Assosiasiyası tərəfindən nəşr olunan “Forum” jurnalının 2017-ci ilin payız buraxılışında “Azərbaycan: ümid, müxtəliflik, tolerantlıq və imkanlar diyarı” (Azerbaijan: Land of Hope, Diversity, Tolerance and Opportunity) adlı məqalə dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ölkəmizin Los-Ancelesdəki baş konsulu Nəsimi Ağayev mütəllifi olduğu, Bakının və digər gözəl diyarlarımızın rəngarəng şəkli ilə əhatə olunan məqalədə Azərbaycanda mövcud olan multikulturalizm və tolerantlıq ənənələri haqqında geniş məlumat verilir, müsəlmanların, yəhudilərin və xristianların, eləcə də şiə və sünnilərin dinc yanaşı və sülh şəraitində yaşadığını, bu müxtəliflik və harmoniyanın ölkəmizdə çiçəklənməkdə davam etdiyini bildirilir.

N.Ağayev Azərbaycanın zəngin mədəniyyəti və incəsənəti haqqında məlumat verərək, müsəlman dünyasında ilk opera (1908), operetta (1913) və baletin (1940) ölkəmizdə səhnəyə qoyulduğunu diqqətə çatdırıb. Milli musiqi və rəqslərimizdən danışan baş konsul onların Azərbaycanın musiqi irsində xüsusi yer tutduqlarını və qədim tarixə malik olduqlarını bildirir. Diplomat Azərbaycan muğamının əsrarəngizliyindən bəhs edərək, balabanda ifa edilmiş muğamımızın dünya musiqi incilərindən biri kimi 1977-ci ildə NASA tərəfindən “Voyager” kosmik uçuş aparatına bərkidilmiş “Qızıl Val”a daxil edildiyini vurğulayır.

2017-ci ilin mayında baş konsulluğun təşkilatçılığı ilə Kaliforniyanın Los-Anceles və San Dieqo şəhərlərində keçirilən, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümünə həsr olunan, tanınmış Azərbaycan musiqiçilərinin ifasında muğamlarımızın, opera musiqimizin və milli rəqslərimizin ifasından ibarət möhtəşəm konsertlər barədə danışan N.Ağayev bu zəngin mədəni irsin 3500-dən artıq kaliforniyalıda dərin iz buraxdığını və tamaşaçıları Kaliforniyadan Qafqaz dağlarının eteklərinə və Xəzər dənizi sahillərindəki Odlar Yurduna götürdüyünü bildirir. Sonda baş konsul Azərbaycanın millətlərə və dinlərə sülh, harmoniya, qarşılıqlı anlaşma və tolerantlıq modelinin dünyanın başqa yerlərində də tətbiq olunacağına ümid etdiyini vurğulayır.

Azerbaijan: Land of Hope, Diversity, Tolerance & Opportunity

By Nazim Agajev
Consul General of Azerbaijan to the Western United States

WHEN ONE THINKS OF AZERBAIJAN, it is easy to fall into stereotypical images of a country known for oil and natural gas exports. While such activities have contributed to a quickly growing economy, the true wealth of Azerbaijan is in its people and their tradition of interfaith tolerance and commitment to celebrating the diversity that comprises their country. Azerbaijan, the Land of Hope, has formed a community of citizens that has contributed to a rich, cultural

narrative as complex and beautiful as the region it is the located in.

CULTURE OF TOLERANCE Within the borders of Azerbaijan, Muslims, Jews, and Christians live together side by side in harmony. This peaceful coexistence, practiced as a secular majority-Muslim country, is a trademark of Azerbaijan's identity.

Ə.Kərimli
facebook
xəstəsidir

RƏFIQƏ

Kimsəyə sirr deyil ki, AXCP sədri Ə.Kərimli bütün fəaliyyətini insanların zəhləsini tökməyə yönəldib. Xüsusilə, facebookda, kompüter qarşısında oturan bir partiya sədrinin yersiz çıxışları və sosial şəbəkədəki adamlarının onun fikirlərini “like” (bəyənmə) etməsi bir çoxlarına onun qeyri-ciddi fərd olması qənaətini yaradır.

Son günlər prezident seçkiləri ərəfəsi bütün fəaliyyətini ona yönəldib ki, mitinq keçirməklə Azərbaycanda siyasi sabitlik pozulsun. Hər şeydə öz xeyrini güdən Ə.Kərimli hər hansı bir aksiya və ya mitinq kçirsə belə, onun dəstəsinin üzvləri və onların ailə üzvlərindən başqa kimsə orada olmayacaq. Yəni kütləvi şəkildə bu mitinq keçirmək meydan dövründə qaldı. Azərbaycan xalqı və ictimai rəy də yaxşı bilir ki, Ə.Kərimlinin əsl niyyəti başqadır. Bu fərd ona görə hay-haray qaldırır ki, görsün xalq indiki vəziyyətdə ona dəstək verəcək, ya yox. Birmənalı şəkildə, deyə bilərik ki, Azərbaycan xalqının böyük əksəriyyəti Ə.Kərimlinin xəyanətkar olduğunu, Vətən maraqlarını satmaqla məşğul olduğunu dərk edir.

Ə.Kərimli özünü mənə oxşada bilər” - stilist Samiraldo

Bu yerdə vaxtilə AXCP-nin funksioneri olmuş Şahin Həsənlinin olduqca ciddi iddialara söykənən məqaləsini oxucuların diqqətinə çatdırmaq yerinə düşər. Məqalədə qeyd edilir ki, Ə.Kərimlini uzun müddət tanıyan cəbhəçi kimi onun insanlardan öz məqsədləri üçün istifadə edərək, sonradan yararsız əşya kimi tullamasının, şəxsi maraqlarının təmini məqsədilə partiya liderləri arasında intriqa yaratmasının, dediyi fikirlərə alternativ fikirlər söyləyən şəxslərə qışqanc yanaşmasının, uzun müddət kin saxlamasının və AXCP üzvləri ilə məharətlə manipulyasiya etməsinin şahidi olub. Məqalədə diqqət çəkən digər məqam Ə.Kərimlinin stilist Samiraldo ilə müqayisə olunmasıdır: “Cəmiyyət arasında nüfuzunuzu göstəricisi kimi facebookda videolarınıza baxış sayları, səhifənizin izləyicilərinin və rəy bildirənlərin sayına önəm verərək, digər siyasətçilərin “like”lərini saymaq xəstəliyinə düşür olduğunuzu, daha çox “like” və izləyici yığanların paxıllığını çəkdiyinizi hamımız bilir. O, məntiqlə yanaşsaq, stilist-modelyer Samiraldonun sizdən daha nüfuzlu şəxs olduğu və cəmiyyətimizin ona rəğbət bəslədiyini qənaətinə gələ bilərik”.

Ə.Kərimli-Samiraldo bənzətməsi sosial şəbəkələrdə fərqli müzakirələrə yol açıb. Adı siyasi qalmaqalda çəkilən tanınmış stilist Ə.Kərimlini tanımadığını və belə bir siyasətçinin varlığından xəbərsiz olduğunu deyib: “Ə.Kərimli kimdir? Təzə çıxıb? Nə işlə məşğul olur, bilmirəm. Şou-biznesdə olsaydı, tanıyardım. Müxalifətdən heç kimi tanımıram. Ümumiyyətlə, maraqlanmıram. Yəqin bu səbəbdən, Ə.Kərimlini tanımıram. Amma o, istəyirsə özünü Samiraldoya oxşada bilər. Seçim onundur, mənim nəyimə lazımdır. İnsan insana oxşaya bilər. Təki mən ona oxşamayım”.

Göründüyü kimi, bu adam bütün diqqəti özünə cəlb etmək istəyir. Əsas məqsədi cəmiyyətin diqqətini özünə cəlb etməkdir. Bu, onun köhnə peşəsidir. O, stəkanda fırtına görüntüsünü yaratmağa cəhd edir. Bilərdən Ə.Kərimli C.Həsənliliyə tapşırıb ki, bu cür xəbər yay və sonra da təkbiz verək ki, bu, təxribatdır. Bu vasitə ilə mitinqə gələnlərin sayını artıracağına güman edir.

Əslində, bu kimi hallarda nəzərə çarpan və artan Ə.Kərimlinin daha da ucuzlaşması, hətta o özünü aukiona çıxarsa belə, ona uzağı bir-iki sentdən artıq pul verən olmayacağı halda, yenə də satılmağa hazır olar. Axı xəmiri elə yoğrulub.

"The Jerusalem Post": İham Əliyevin strategiyası sayəsində Azərbaycan qitələrin tranzit və logistika habına çevrilib

Görək, o biri konstruktivlər nə edəcəklər?..

RÖVSƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

A İmaniyada yaşayan mühacir, "Legat" İnteqrasiya Mərkəzinin rəhbəri, hüquqşünas Ələvsət Əliyevin son müsahibəsi Azərbaycanca fəaliyyət göstərən bir neçə dağıdıcı müxalifət partiyası "liderləri"nin mühacir biznesi deyilən saxtakarlıqlarını ifşa edib. Belə ki, xarici ölkələrə asan yollarla köçmək istəyən adamlara saxta partiya biletləri və arayışlar düzəldərək, onları Qərb ölkələrinə yollayan dağıdıcı müxalifət partiyaları və onların "liderləri" barəsində kifayət qədər məlumatların olmasına baxmayaraq, digər işəgədicilər də ortaya çıxmaqdadır. Misal üçün, müxalifətdə olan Böyük Quruluş Partiyasının sədri Fəzail Mustafanın ötən həftə sosial şəbəkədə sözügedən məsələ ilə bağlı maraqlı status paylaşmışdı. BQP sədri ona ehyam vurub ki, mühacir biznesi məsələsi mediada, ictimai çevrələrdə aktuallaşan kimi AXCP, Müsavat, "Ümid", AXP və s. ənənəvi müxalifət partiyaların "liderləri" dərhal həmin ittihamları qəbul etmədiklərini müxtəlif yollarla nümayiş etdirirlər. Misal üçün, həmin partiyalardan xaricdə yaşayan mühacir "üzvləri"nin sayları barədə soruşulduqda, onlar hər vəchlə bu suallardan yayınmağa çalışıblar. Beləliklə, bir daha aqah olub ki, onlar məhz saxta yollarla, heç bir qanunlara sığmayan vasitələrlə Qərb ölkələrinə köçmək istəyən adamlara saxta sənədlər və arayışlar təqdim edirlər. Əlbəttə ki, müəyyən məbləğlər hesabına. Bu cinayət növünə isə korrupsiya deyilir...

Korrupsioner dağıdıcı müxalifət "liderləri" bu cür cinayətkar əməlləri ilə digər cinayətlər də bais olurlar. Misal üçün, korrupsiya ilə yanaşı, ortada açıq-aşkar dövlət maraqlarına xəyanət faktoru dayanır. Çünki onlar anti-Azərbaycan xarakterli siyasi şəbəkələrə də xidmət etməklə, maddi gəlirlərini bənzər çirkinliklərlə və xəyanətlərlə artırmağa çalışırlar. Hətta elə hallar olur ki, hər bir Azərbaycanlının 1 nömrəli problemi olan Dağlıq Qarabağ məsələsi yönündə Azərbaycan dövlətinin qətiyyəti ortaya çıxırsa, dərhal bu istiqamətdə dövlətimizin əleyhinə fəaliyyətlər start verilir, erməni lobbisinin, ümumiyyətlə, düşmən mövqeyində dayanən siyasi dairələrin dəyirmanlarına su tökülməyə başlayır. Bu işlərdə əsas fəaliyyət, məhz dağıdıcı müxalifət partiyası "liderləri"nin siyasi mühacir donunda xarici ölkələrə göndərdikləri adamları canfəşanlıq göstərirlər. Bu zaman belə bir sual yaranır: əgər həmin mühacirlərin baxışları müxalifətlidirsə, nəyə görə bunu Azərbaycanca deyil, məhz xarici ölkələrdə şantajlar, böhtanlar, iftiralər və s. iyrenc üsullarla reklam edirlər? Əlbəttə, ortada xəyanətkarlıq, maddi maraqların ən mürdar yolu ilə qazanılması faktları mövcuddur!

Bununla, həm də belə qənaətə gəlmək olar ki, əgər bu gün Avropa ölkələrində ölkəmiz və dövlətimiz əleyhinə aksiyalar və yürüşlər təşkil edilirsə, onları təşkil edənlərin əsas qolu erməni lobbisi olmaqla yanaşı, həm də bu lobbinin pullarından bəhrələndən satqın, yaxud dırnaqarası Azərbaycanlılardır. Yeni onların niyyətləri heç də müxalifətdən iqtidara gəlmək deyil, sadəcə, müxalifətçilik adı altında qaz vurub-qazan doldurmaqdan ibarətdir və onlar, eyni zamanda, anti-Azərbaycan şəbəkəsinin üzvləridirlər.

Bu gün belələrinin ifşa olmalarında əsas güc yene də iqtidarın üzərinə düşür. Əgər özlərini normal, sivil, dövlətinə sevin müxalifət partiyaları da varsa, onlar qeyd-şərtsiz radikalizm, dağıdıcılıq, anti-dövlətçilik, satqıncılıq yolları ilə "siyasət" aparən "liderləri" ifşa etməli, ümumiyyətlə, bu kimi "müxalifət" partiyalarına qarşı ilk sözlərini deməlidirlər. Hələlik, BQP sədri F. Mustafanın atıb, görək o biri konstruktivlər nə edəcəklər?..

doğru aparır. İsraili ekspert öz məqaləsində vurğulayır: "Lakin Ermənistanın indiki siyasi elitasının keyfiyyəti Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münafişənin tənzimlənməsinə ümid yaratmır. Ölkədə vəziyyət son dərəcə mürəkkəbdir. Bu gün mübahisəsiz fakt ki, Cənubi Qafqazda Azərbaycanın iştirakı olmadan heç bir geosiyasi və ya geoiqtisadi layihə həyata keçirilə bilməz. Ermənistan faktiki olaraq özünü tamamilə təcrid edib. Bu, ilk növbədə Ermənistan hakimiyyətinin, sonra isə Ermənistan xalqının problemidir. Prezident Sarkisyan və onun kriminal-olixarxı klani üçün Azərbaycanla müharibə, yəni Azərbaycan ərazilərinin işğalının davam etdirilməsi öz siyasi hakimiyyətini qoruyub saxlamaq üçün real imkandır. Bütün bu bəyanatlar bir daha sübut edir ki, Sarkisyan tamamilə məsuliyyətsiz və uzaqgörmez siyasətçi, əlləri dirsəyə qədər qan içində olan, Ermənistanın siyasi həyatının öz səhnəsinə təsadüfən düşmüş separatçıdır. Bu baxımdan mən get-gedə artıq dərəcədə hesab edirəm ki, Ermənistan Prezidenti sanki yuxudadır, Cənubi Qafqaz regionunda nələr baş verdi-

yini görmür. Ermənistan prezidenti öz ölkəsinin müstəqilliyi barədə danışmağı xoşlayır, lakin danılmaz fakt ki, Ermənistan Cənubi Qafqazda ən asılı ölkədir". Arye Qut yazır: "Serj Sarkisyan və onun Ermənistan hökuməti adlandırılan kriminal-olixarxik piramidası bütün kiçik və orta müəssisələri məhv edir, bu isə əhali arasında narazılığa səbəb olur. Ölkədə işsizlik sürətlə artır, kütləvi aksiyalarda iştirak etmək istəyənlər çoxdur. Ermənistanın hakimiyyət orqanları həqiqəti gizlətməyə çalışsalar da Ermənistan iqtisadiyyatı sistemli böhran dövrü yaşayır. Ermənistanın hakimiyyət orqanları ölkə iqtisadiyyatının fəlakətli vəziyyətdə olmasını sübut edən real rəqəmləri gizlədirlər. İnsanların sosial narazılığının kəskinləşməsi Serj Sarkisyan rejiminə son qoyacaq. Təkcə bunun nə vaxt baş verəcəyi məlum deyil". Ekspert vurğulayır ki, iri addımlarla girdaba yuvarlanan Ermənistandan fərqli olaraq Azərbaycan İran istiqamətində də intensiv iştirak edir. Qut yazır: "Məsələn, Tehran Rusiya, Azərbaycan və İran prezidentlərinin ikinci sammitinin keçirildiyi məkan oldu. Bu

əməkdaşlıq çərçivəsində tezliklə İran-Azərbaycan dəmir yol körpüsü də inşa ediləcək, bu isə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun siyasi və iqtisadi əhəmiyyətini bir daha vurğulayacaq. Prezident Putin qeyd edib ki, həmin görüşdə Xəzərdə birgə iş və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizinin yaradılması barədə söhbət gedəcək. Bu dəmir yol dəhlizi Azərbaycan, İran və Rusiya dəmir yollarının birləşdirilməsinə nəzərdə tutur, nəticədə Baltik ölkələri ilə Hindistan arasında İran ərazisindən keçməklə birbaşa nəqliyyat əlaqəsi təmin ediləcək". İsraildəki "Cəmiyyət üçün beynəlxalq layihələr" adlı qeyri-hökumət təşkilatının başçısı, beynəlxalq münasibətlər sahəsində tanınmış İsraili ekspert Arye Qutun İsraildə ən nüfuzlu ingilisdilli nəşr olan "The Jerusalem Post" qəzetinin 5 noyabr tarixli nömrəsində dərc edilmiş məqaləsinin sonunda yazır: "Beləliklə, Azərbaycan özünün xarici siyasət strategiyasını düzgün qurub və bu dövlətin həm regionda, həm də dünyada yüksək olan reytingini daha da gücləndirəcək bütün ciddi nəqliyyat layihələrinin mərkəzindədir".

Qəterin "Raya" və "Lusail" qəzetlərində Azərbaycan səfirinin Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluna dair müsahibəsi dərc edilib

Qəterin ərəb dilli "Raya" və "Lusail" qəzetlərində Azərbaycanın bu ölkədəki səfiri Tofiq Abdullayevin Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun fəaliyyətə başlaması ilə əlaqədar müsahibəsi dərc edilib. Səfirlikdən AZƏRTAC-a bildirilə ki, diplomat müsahibəsində Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin, Gürcüstan, Özbəkistan və Qazaxıstanın Baş prezidentlərinin, eləcə də Türkmənistan və Tacikistan nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışına həsr olunmuş tənənəli mərasimdən bəhs edib, bu layihənin strateji əhəmiyyətə malik olduğunu və tarixi İpək Yolunun bərpasında mühüm rol oynayacağı vurğulayıb. Müsahibədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin açılış mərasimindəki çıxışına istinad edilərək, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun Avropanı Asiya ilə birləşdirən ən qı-

بالتعاون مع شركة حديد حديد برابطة بين بلاده وتزكيا وجورجيا. السفير عبدالله ييف. أفق جديدة للتعاون بين قطر وأذربيجان. مسيرات لفضل دوليصة لعدد الأقصر بين قراتي آسيا وأوروبا.

sa və etibarlı yol olduğu bildirilib. Avrasiyanın nəqliyyat xəritəsinin önəmli hissəsinə çevrilən bu xəttin işə düşməsi nəticəsində yol boyunca yerləşən ölkələr arasındakı ticarət dövriyyəsi ilə yanaşı, qarşılıqlı sərmayə qoyuluşunun artacağı qeyd edilib. Həmçinin yoldan istifadə edən bütün ölkələr arasında əməkdaşlığın dərinləşəcəyi, onun sabitliyə və təhlükəsizliyə xidmət göstərəcəyi diqqətə çatdırılıb. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin açılışının və bu nəqliyyat dəhlizinin hazırda inşası davam etdirilən, Hindistanı, Pakistanı, Körfəz ölkələrini və İrani Azərbaycan vasitəsilə Rusiya və Şərqi Avropa ilə birləşdirəcək Şimal-Cənub və Cənub-Qərb beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri ilə inteqrasiyasının gələcəkdə Azərbaycan və Körfəz dövlətləri, o cümlədən Qəter arasında əməkdaşlığın inkişafı üçün geniş imkanlar yaradacağı qeyd edilib. Bu nəqliyyat dəhlizlərinin fəaliyyətə başlamasının bütün region dövlətləri arasında müxtəlif sahələrdə əlaqələrin inkişafına gətirib çıxaracağı, təkcə iqtisadi sahədə deyil, siyasi sabitliyin yaranması və rifah halının yüksəlməsinə də töhfə verəcəyi bildirilib.

7 noyabr 2017-ci il

Sumqayıtın kimya sənayeçiləri YAP-ın 25 illik yubileyini böyük coşqu ilə qeyd edirlər

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar YAP Sumqayıt şəhər təşkilatında silsilə tədbirlər davam edir. Növbəti tədbir Etilen-polietilen zavodu ərazi ilk partiya təşkilatında keçirilib.

Yubiley tədbirində Etilen-polietilen zavodunun texniki istehsalat şöbəsinin mühendisi, EP zavodu üzrə 4 sayılı ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Nigar Cəfərova məruzə ilə çıxış edərək, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranma tarixindən, 1988-1993-cü illərdə ölkədə hökm sürən hərə-mərclikdən danışdı. Məruzəçi yalnız vətəninə və xalqını sevən, onun taleyinə biganə qalmayan

Dahi Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində ölkəmizin kaos və anarxiyadan qurtulma bildiyini xatırladı. Xüsusi konstruktor bürosunun layihə - baş mühendisi Aydın Xəlilov isə çıxışında partiyada keçdiyi yoldan, qazandığı uğurlardan, Gənclərin I Forumunun onun siyasi görüşlərinin formalaşmasındakı rolundan, Ulu Öndərin həmin forumda çıxışından və gənclərə verdiyi tövsiyələrdən danışaraq, gəncləri ictimai-siyasi həyatda fəal olmağa çağırıb. Şöbə rəisi Həsən Məmmədov Ulu Öndərin Azərbaycan xalqına verdiyi töhfələrdən, bu nümunəvi yolun insanları xoşbəxt gələcəyə aparmasından danışdı.

Zavodun direktor müavini Natiq Beydullayev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin kimya sənayesinə göstərdiyi qayğıdan, Etilen-polietilen zavodunun EP-300, buxar-generator kompleksinin, məhz onun səyi nəticəsində tikilib, kimyaçıların istifadəsinə verilməsindən danışdı və həmkarlarına verilən dəyərə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri Cənab İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi.

Sonra YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədr müavini Vəzirxan Ənsərov çıxış edərək, Yeni Azərbaycan Partiyasının 25 illik yubileyi ilə bağlı YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədri Ramiz Hüseynovun adından kimyaçıları təbrik edərək, partiyanın tarixindən və uğurlarından danışdı, onları qarşıdan gələn prezident seçkiləri zamanı ictimai-siyasi həyatda, xüsusən də, sosial şəbəkələrdə fəal olmağa çağırıb. Yığıncağın sonunda Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarına yeni üzvlərin qəbul edilməsi qərara alınıb və Yeni Azərbaycan Partiyasının bu müddət ərzində fəaliyyətini əks etdirən videoçarxa baxılıb.

R.RƏSULOVA

Altı yüzdən yuxarı balla tələbə adını qazananlar arasında internat məktəblərinin məzunları da var

Təhsil sahəsində aparılan genişmiqyaslı islahatlar internat məktəblərində də təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə müsbət təsirini göstərib. Son altı ildə Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki internat məktəblərini 4 min 291 nəfər bitirib. Onlardan 265-i ali məktəblərə, 197-si kolleclərə və 736-sı isə ilk peşə ixtisas təhsili müəssisələrinə daxil olub. Hər il olduğu kimi, bu tədris ilində də 600-dən yuxarı balla ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlər arasında internat məktəbinin məzunları da var. Bu şagirdlərin ali və orta ixtisas müəssisələrinə qəbul imtahanlarına hazırlıqları dərindən sonra həmin məktəblərin müəllimləri tərəfindən aparılır. Bunu Təhsil Nazirliyinin De-institutlaşma və Uşaqların Müdafiəsi İdarəsinin rəisi Mələhət Hacıyeva AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib. Onun sözlərinə görə, valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrində ödənişli formada təhsil aldıkları zaman təhsil haqqından azaddırlar. Onların təhsil haqqı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilir. Bununla bağlı Təhsil Nazirliyinin müvafiq müraciəti əsasında "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" 2013-cü il 19 aprel tarixli Qanun qəbul edilib.

Ölkə üzrə pambıq tədarükü 165 min tonu ötüb

Noyabrın 6-dək ölkə üzrə pambıq qəbulu məntəqələrinə 166 min 722,92 ton məhsul təhvil verilib. Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirləblər ki, ötən iki gündə 5306,69 ton pambıq tədarük olunub. Xatırladaq ki, 2016-cı ildə, ümumilikdə, 88 min 596 ton pambıq yığılmışdı.

YAP Pirallahı rayon təşkilatında partiyanın 25 illik yubileyinə həsr olunmuş idman turniri keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatının, Pirallahı rayon İH-in və Kpempo Federasiyasının birgə təşəbbüsü ilə YAP-ın yaranmasının 25 illik yubileyinə həsr olunmuş kempo əlbəyaxa döyüş növü üzrə yarış turniri keçirilib. Turnirdə Naxçıvan, Şuşa, Neftçala, İsmayilli, Sumqayıt, Pirallahı kempoçuları ilə yanaşı, "Toğrul", "Döyüş Sambo-su", "Qafqaz" idman klublarının 108-dək idmançıları iştirak ediblər.

Turnirdən öncə Azərbaycanın Dövlət Himni səslənib.

Tədbirdə çıxış edən YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri, rayon İH-in şöbə müdiri Hikmət Şikarov Azərbaycanda dövlətçiliyin qorunmasında və ölkəmizin tərəqqisində YAP-ın mühüm rolundan danışdı. Eyni zamanda, Azərbaycanda idmanın inkişafına göstərilən dövlət qayğısından bəhs edən H.Şikarov idmançılarımızın Olimpiya, Avropa və Dünya çempionatlarındakı parlaq qələbələr qazandıqlarını vurğulayıb. O, ölkəmizdə idmana göstərilən qayğının əsasının Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulduğunu xatırladı. "Bu gün Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev ölkəmizdə idmanın kütləviliyinin artırılmasına, uşaq, yeniyetmə və gənclərin fiziki sağlamlılıqlarının möhkəmləndirilməsinə xüsusi diqqət yetirir"-deyə qeyd edən partiyanın rayon təşkilatının sədri vurğulayıb ki, Pirallahı rayonunda gənclər siyasəti və idmanın inkişafı istiqamətində, mütəmadi olaraq işlər aparılır və bu işlər gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsinin gücləndirilməsinə, onlar arasında sağlam həyat tərzi-nin təbliğinə, gənclərin problemlərinin həllinə dəstək göstərilməsinə, istedadlı gənclərin üzə çıxarılmasına şərait yaradır. Beləliklə, müxtəlif yarışların və turnirlərin təşkilatında həm idmanın inkişafına, həm də kütləviliyinin artırılmasına xidmət edir. Azərbaycan Kempo Federasiyasının prezidenti, əməkdar məşqçi Rəuf İbrahimov çıxışında idmanın bu növünün ölkəmizdə inkişafı istiqamətində görülən işlərdən, təşkilatın yaradılmasından danışdı və idmançılara uğurlar arzulayıb. Döyüşlərarası fasilədə incəsənət nümayəndələrinin, xüsusilə, "Şirvan" Folklor Qrupunun çıxışı idmançılarda və turniri maraqla izləyən tamaşaçılarda xoş ovqat yaradıb. Turnirin sonunda qaliblərə YAP Pirallahı rayon təşkilatının və federasiyanın fəxri fərman, kubok və medalları təqdim olunub.

RÖVŞƏN

Daşkəsəndə YAP-ın yaranmasının 25 illik yubileyi ilə bağlı silsilə tədbirlər davam edir

Düən Daşkəsəndə YAP-ın yaranmasının 25 illik yubileyi ilə bağlı gənclər arasında yunan-Roma güləşi üzrə rayon birinciliyi keçirilib. Yarışdan öncə, YAP Daşkəsən rayon təşkilatının aparat rəhbəri Sərdar Xıdırov Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranma zərurətindən, partiyanın keçdiyi şərəfli yoldan, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkiddə tələbi ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışından və Ulu Öndərin müstəqil dövlətimizin inkişaf yoluna çıxarılması sahəsində gərgin fəaliyyətindən ətraflı danışdı. S.Xıdırov Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə gəlişi ilə ölkənin tarixində yeni mərhələnin başladığını bildirdi: "Bu gün öz sıralarında 700 mindən çox üzvü birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyası Ulu Öndərin layiqli davamçısı, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkənin ictimai-siyasi həyatında aparıcı qüvvəyə çevrilib".

Görüşdə qeyd olunub ki, yarışda 60 nəfər idmançı öz gücünü sinəmiş və müxtəlif çəki dərəcələri üzrə 12 nəfər idmançı birinci yeri layiq görülmüşdür. 2-ci və 3-cü yeri tutan idmançılara YAP Daşkəsən rayon təşkilatının fəxri fərmanları təqdim olunmuş, 1-ci yerin qaliblərinin isə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illik yubileyi ilə bağlı keçiriləcək təntənəli rayon tədbirində qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılmaları nəzərdə tutulub.

R.HÜSEYNOVA

Gürcüstanlı deputat: Ermənistan-Azərbaycan münafişesinin həlli regionda sülhün bərqərar olması üçün çox önəmlidir

Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münafişesinin həlli regionda sülhün bərqərar olması və təhlükəsizlik üçün olduqca önəmlidir. Bu fikri AZƏRTAC-a məxsusi açıqlamasında Gürcüstan parlamentinin Avropaya inteqrasiya komitəsinin sədri Tamara Xulordava deyib. Onun sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağ münafişesi, ümumilikdə Cənubi Qafqaz və Avropa İttifaqı da daxil olmaqla bütün qonşu regionlar üçün təhlükədir. Gürcüstanın qonşu ölkələrdəki vəziyyəti diqqətlə izlədiyini deyən deputat bildirdi ki, digər münafişələrdə olduğu kimi Dağlıq Qarabağ münafişesi də ilk növbədə ölkənin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Bu, beynəlxalq hüququn irəli sürdüyü ən vacib şərtlərdən biridir. "Hamımıza regionda sülh lazımdır. İnanıram ki, Dağlıq Qarabağ münafişesi sülh və danışıqlar yolu ilə həll ediləcək", - deyərək T.Xulordava vurğulayıb.

Səbaildə Bayraq Gününə həsr olunan silsilə tədbirlər keçirilir

Dövlət Bayrağı Günü münasibəti ilə Səbail rayonunda silsilə tədbirlərin keçirilməsinə start verilibdir. Bu tədbirlərdə RİH, bələdiyyələr, veteranlar, gənclər, ictimaiyyət nümayəndələri və rayondakı hərbi hissələrin şəxsi heyəti iştirak edirlər.

Dünən Dövlət Bayrağı

günü ilə bağlı 49 sayılı "İntellekt" lisey-məktəbdə "Bayrağımız - qürur mənbəyimizdir" adlı ədəbi-bədii tədbir keçirilib. İlk öncə, tədbir iştirakçıları məktəbin foyesində şagirdlərin Bayraq Günü ilə hazırladıkları divar qəzetləri və rəsmlərlə tanış olublar.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin ifası ilə başlanan tədbirdə 49 sayılı lisey-məktəbin direktoru, əməkdar müəllim Təhmimə Əsədova Azərbaycan bayrağının illərin sınağından çıxıb, müstəqillik uğrunda gedən mücahidələrdə şəhid olan minlərlə oğul və qızlarımızın qanına boyandığını bildirərək, vurğulayıb ki, hər bir azərbaycanlı üçün bu bayraq, həm də müqəddəsdir.

Görüşdə Səbail rayon icra hakimiyyəti başçısı aparatının şöbə müdürünün müavini İsrail Kerimov bildirib ki, rayonda ilk tədbirin, məhz bu məktəbdə keçirilməsi bu təhsil ocağının əzəmətli Dövlət Bayrağı Meydanına ən yaxın ərazidə yerləşməsidir və hər bir məktəbli belə bir məktəbdə oxumasından qürur duymalıdır: "Çünki Azərbaycan bayrağı milli ləyaqət simvolumuzdur. Onu başı üzərində uca tutmaq və vüqarla dalğalandırmaq hər bir azərbaycanlının şərəf borcudur. Məhz Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin söyləri nəticəsində üçrəngli, ay-ulduzlu bayrağımız ikinci dəfə 1990-cı il noyabr ayının 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin qərarı ilə bərpa edilərək muxtar respublikanın dövlət bayrağı kimi qəbul edilib, daha sonra isə Azərbaycan Respublikası Ali Soveti 5 fevral 1991-ci ildə üçrəngli bayrağın Azərbaycanın Dövlət Bayrağı kimi qəbul edilməsi haqqında qərar veribdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 17 noyabr 2009-cu il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycanda Dövlət Bayrağı Günü təsis edilmiş və artıq hər il noyabrın 9-u Azərbaycanda Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd olunur".

"İnnovativ təşəbbüslər: sosial və iqtisadi inkişafa yardım" İctimai Birliyinin sədri Əşrəf Əhmədov müəllifi olduğu "Azərbaycan Bayrağı" kitabını şagirdlərə təqdim etdi.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Ehtiyatda olan Zabitlər Konfederasiyası İB-nin sədri, general-mayor Məhəmməd Hüseyn Sarıyev, İB-in Səbail rayon təşkilatının sədri, polkovnik Xətai Baxışov, İB-in sədr müavini, polkovnik Həsən Əmirov və başqaları bildirdilər ki, babalarımız milli dövlət kimi varlığımızın sübutu, atalarımızın əmanəti olan, uğrunda minlərlə vətən övladının canından keçdiyi bayrağımızı uca tutmağı tövsiyə ediblər. Dövlət bayrağımız millətimizin, xalqımızın azadlıq və istiqlal ideyalarının, milli varlığının, bəşər sivilizasiyasında özünəməxsus qədim və çağdaş mədəniyyətə sahib olduğunun təəcəssümüdür.

Tədbirdə məktəblilərin ifasında bayrağımıza həsr olunan şeir, mahnı və ədəbi kompozisiyalar səslənib.

R.KAMALQIZI

Ağcabədidə Yeni Azərbaycan Partiyasının 25 illik yubileyi münasibətilə tədbir keçirilib

YAP Ağcabədi rayon təşkilatının Pedaqoji Kolleci ərazi ilk partiya təşkilatında YAP-ın yaranmasının 25 illik yubileyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Kollecin foyesində qoyulmuş abidəsi önünə tər çiçək dəstələri düzərək, Onun əziz xatirəsini böyük ehtiramla yad ediblər.

Tədbiri kollecin direktoru, ərazi ilk partiya təşkilatı idarə heyətinin üzvü Mirələm İbrahimli açıb. Sonra Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirilib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin və dünyasını dəyişmiş YAP üzvlərinin xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Tədbirdə Pedaqoji Kolleci ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Rövşən Bayramov çıxış edərək, bildirdi ki, YAP Azərbaycanın ən böyük siyasi təşkilatı olmaqla bərabər, tək cəzə Azərbaycan xalqının partiyası olaraq qalacaq".

YAP Ağcabədi rayon təşkilatı qadınlar şurasının sədri Rəbə Qafarova, Ağcabədi Pedaqoji Kollecinin tələbəsi Rəyale Hübətova və digərləri çıxış edərək, bünövrəsi Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və öz ətrafında 700 mindən artıq siyasi həmfikri özündə birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyasının ölkənin ictimai-siyasi həyatında oynadığı rol barədə öz fikirlərini bölüşüblər.

YAP Ağcabədi rayon təşkilatının sədri Rövşən Əhmədov çıxışında partiyanın yaranma tarixindən və keçdiyi inkişaf yolundan danışdı. Qeyd edib ki, xalqa və vətəne, dövlətçiliyə xidmət edən Yeni Azərbaycan Partiyası Ümummilli Lider Heydər Əliyev ideyalarına əsaslanaraq, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edib, dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsinə və dinamik inkişafına öz töhfələrini verib: "Yeni Azərbaycan Partiyası iqtidarda olduğu müddətdə Azərbaycanın siyasi və iqtisadi müstəqilliyi daha da möhkəmlənib və ölkəmizin beynəlxalq aləmdə mövqeyi güclənib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət ölkəmizə böyük nüfuz qazandırır və Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrilib".

Tədbirdə YAP sıralarına daxil olan bir qrup gəncə üzvlük vəsiqələri təqdim edilib, daha sonra YAP-ın yaranmasının 25 illik yubileyinə həsr edilmiş film nümayiş etdirilib.

Tədbir Pedaqoji Kolleci tərəfindən hazırlanmış ədəbi-bədii kompozisiya və konsert proqramı ilə davam etdirilib.

ZÜMRÜD

Narkotiklərin hazırlanmasına görə cəzalar dəyişdirilir

Cinayət və inzibati Xətalar Məcəllələrinə, "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının dövriyyəsi haqqında" qanuna, "Şəxsin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün kifayət edən narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin miqdarına, habelə onların külli miqdarına görə siyahıları"nda əlavə və dəyişiklik edilməsi, o cümlədən "Narkotik vasitələrin və ya psixotrop maddələrin qanunsuz hazırlanmasında və emalında prekursorlardan istifadə məqsədi ilə törədilən əməllərlə əlaqədar həmin prekursorların xeyli və külli miqdarının Siyahısı"nın təsdiqlənməsi təklif olunur.

SİA-nın məlumatına görə, təklifə əsasən, narkotik vasitələrin və ya psixotrop maddələrin qanunsuz hazırlanmasında və emalında istifadə etmək məqsədilə prekursorların xeyli və külli miqdarda hazırlanmasına, əldə edilməsinə, saxlanılmasına, göndərilməsinə, daşınmasına və ya satılmasına görə cinayət məsuliyyəti müəyyən edilir. Cinayət Məcəlləsinin 234.3 maddəsinin sanksiyası (3 ilə qədər azadlıqdan məhrum etmə) buna şamil edilir. Bunun az miqdarda hazırlanmasına görə isə İnzibati Xətalar Məcəlləsində məsuliyyət müəyyən edilir və 200 manatdan 300 manata qədər cərimə tətbiq olunur. O cümlədən "Narkotik vasitələrin və ya psixotrop maddələrin qanunsuz hazırlanmasında və emalında prekursorlardan istifadə məqsədi ilə törədilən əməllərlə əlaqədar həmin prekursorların xeyli və külli miqdarının Siyahısı"nda isə bua aid maddələr miqdarları üzrə təsbit edilir. Layihə Milli Məclisin noyabrın 14-də keçiriləcək plenar iclasında müzakirəyə çıxarılacaq.

Binəqədi rayonunda 2500-dən çox ağac əkilib

Binəqədi rayonunda Binəqədi rayon icra hakimiyyətinin, Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatının və Bakı şəhər Təhsil İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə "Ümumrespublika yaşıllaşdırma" marafonu layihəsi çərçivəsində növbəti ağacəkmə aksiyası və ümumrayon iməciliyi keçirilib.

Tədbirdə RİH başçısının müavini, aparatın şöbə müdürləri, əməkdaşları, YAP Binəqədi rayon təşkilatının fəalları, RİH-də təcürbə keçən ASAN könüllüləri, Binəqədi rayon Rəsulzadə bələdiyyəsi,

MKTB-nin əməkdaşları, rayon Yaşıllaşdırma İdarəsinin əməkdaşları, 283 saylı məktəbin müəllim və şagird kollektivi, 138 və 272 saylı uşaq bağçalarının balaca fidanları iştirak ediblər. Binəqədi rayonu, 283 saylı məktəbin ərazisində gerçəkləşən aksiyada "Ümumrespublika yaşıllaşdırma" marafonu layihəsi barədə aksiya iştirakçılarına məlumat verilib. Bildirilib ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə təbiətin və ekoloji mühitin mühafizəsi, biomüxtəlifliyin qorunması istiqamətində çoxsaylı tədbirlər və layihələr

həyata keçirilir.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin

diqqət ayırdığı sahələrdən biri kimi

yaşillıq sahələrinin genişləndirilib.

məsi işinin Binəqədi rayonunda da uğurla həyata keçirildiyi bildirilib.

Aksiya zamanı, ümumilikdə, 400 ədəd ağac (50 ədəd - oleandra, 100 ədəd - zeytun, 250 ədəd - kiparis) əkilib.

Ağacəkmə aksiyasından sonra rayonun 138 və 272 saylı uşaq bağçalarının balaca fidanları və 283 saylı məktəbin şagirdlərinin ifasında "Təbiəti qoruyaq" adlı rəqş nümunələri nümayiş etdirilib.

Məlumat üçün bildirik ki, ümumrayon iməciliyi çərçivəsində rayonun müxtəlif ərazilərində 2500-dən çox ağac əkilib.

Z.BAYRAMOVA

Tofiq Quliyev - 100

Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığını böyük bir çiçək çələnginə bənzədirlər. Belə bəstəkarlardan biri xalq artisti, ictimai xadim Tofiq Quliyevin bu gün 100 yaş tamam olur. Azərbaycan estrada musiqisinin yaradıcılarından biri Tofiq Quliyev özünəməxsus orijinal üsluba malik sənətkar kimi çoxəsrlik milli mədəniyyət salnaməsinə yeni parlaq səhifələr yazıb. Onun xalqımızın mədəni sərvətlər xəzinəsini zənginləşdirən və müxtəlif nəsillərə mənsub ifaçıların repertuarında bu gün də geniş yer tutan ayrı-ayrı janrlardakı rəngarəng əsərləri insanlarda milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq və yüksək estetik-bədii zövq aşılayır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin görkəmli bəstəkarın anadan olmasının 100 illiyinin keçirilməsi haqqında Sərəncamına əsasən, T.Quliyevin yubileyi dövlət səviyyəsində qeyd olunur.

Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin ən parlaq şəxsiyyətlərindən olan Tofiq Quliyev 7 noyabr 1917-ci ildə musiqisevər bir ailədə dünyaya göz açıb. Musiqi qabiliyyətinin tez üzə çıxmasına baxmayaraq, sistemli musiqi ilə 12 yaşından məşğul olmağa başlayır və Azərbaycan Konservatoriyası nəzdində məktəbin fortepiano sinfinə daxil olur. Bəstəkar hələ sağlığında mahnı janrının aparıcı örnəyi olmuşdur. Gələcək bəstəkarın yaradıcılıq biçiminə onun ibtidai musiqi nəzəriyyəsi üzrə müəllimi, professional musiqi təhsili alan ilk Azərbaycan bəstəkarı Asəf Zeynallının böyük təsiri olmuşdur. Müəllimləri Aysberq və Ştrasserdən dərslər alıb. Onun konservatoriya illəri çox səmərəli olub. Çox keçmədən, o, Rudolfdan bəstəkarlığın sirlərini öyrənməyə başlayır. 1930-cu illərdə bir çox gənc və istedadlı bəstəkarlar kimi, T.Quliyev də folklor musiqisinin nümunələrini toplamaq və nota almaq işində böyük səy göstərir. "15 xalq rəqsi" işləmələri, Azərbaycan mahnılarından ibarət 2 cild toplanmalarında o, Bülbül ilə çiyin-çiyinə işləmişdir.

Müəlliminin məsləhətilə T.Quliyev 1931-ci ildə ilk əsərini - Azərbaycan poeziyasının fəxri M.Ə.Sabirin "Dərsə gedən bir uşaq" şeirinə mahnı yazır. 1934-cü ildə T.Quliyev Azərbaycan Konservatoriyasının fortepiano və dirijorluq fakültələrində daxil olur, 1935-ci ildən isə, onun Azərbaycan Dövlət Dram Teatrında dirijorluq fəaliyyəti başlanır. 1936-cı ildə bəstəkar Z.Baqırova birgə "Rast", "Segah", "Zabul", "Dügəh" muğamlarını fortepianoda hazırlayıb.

1938-ci ildən T.Quliyev Azərbaycan xalq musiqi nümunələrinin toplanması və yazılması işində fəallıq göstərir. Onun yazdığı xalq mahnıları, rəqslər və muğamlar Azərbaycan folklorşünaslığını xeyli zənginləşdirib. Həmin ildə Ü.Hacıbəylinin təşəbbüsü ilə T.Quliyev bir neçə musiqiçi ilə Moskva Dövlət Konservatoriyasına oxumağa göndərilir. Moskvada klassik musiqi ilə yanaşı, T.Quliyev, həmçinin, estrada musiqisi və xüsusən, caz ilə məşğul olur.

O, Aleksandr Sfasmanın rəhbərlik etdiyi estrada orkestrində pianoçu idi. Bakıya qayıtdıqdan sonra Tofiq Quliyev təzəcə yaratdığı orkestrin fəaliyyətini dayandırmıq məcburiyyətində qalır. Böyük Vətən müharibəsi başlanır və bəstəkar könüllü surətdə 402-ci diviziyada vətəne xidmət etməyə gedir. 1939-cu ildə Bakıya qayıdır və 1941-ci ildə "Qırmızı ordu" ansamblını yaradır. 402-ci diviziyanın tərkibində çalışan ansambl üçün müxtəlif patriotik mahnılar yazır. 1943-cü ildə iki yerə bölünən ansamblın "Qırmızı donanma" hissəsinə rəhbərliyə başlayır. Müharibədən sonra paytaxtımızdakı bir çox teatrlarla əməkdaşlıq edir. 1940-cı illərdə həm

Yaddaşlardan silinməyəcək bəstəkar

də kinoda işləməyə başlayır. Müharibədən sonrakı illərdə bəstəkarın yaratdığı estrada orkestri tez bir zamanda bərpa olunur. Onun mahnıları ildırım sürətilə şöhrət qazanır. Nəinki respublikada, o zaman mərkəz olan Moskva və Moskva ətrafında dünyaşöhrətli müğənnimiz Rəşid Behbudovun sayəsində Tofiq Quliyevin adı məşhurlaşır.

1948-ci ildə T.Quliyev İkinci Dünya müharibəsilə bağlı Moskva Konservatoriyasında dayandırılan təhsilini dirijorluq və bəstəkarlıq fakültələrində davam etdirir və 1954-cü ildə Konservatoriyanın aspiranturasını dirijorluq sinfini uğurla başa vurur. Həmin illər T.Quliyev dirijor kimi çıxış edir. Bir sıra simfonik və kamera-instrumental əsərlər yaratsa da, onun parlaq uğurları teatr və kinematografa aiddir. Lakin Tofiq Quliyevin yaradıcılığında ən aparıcı janr - mahnıdır. Onun mahnıları, nəinki Azərbaycanda, hətta ölkənin xaricində də geniş şöhrət qazanır. Bu dövr üçün bəstəkarın özəl yaradıcılıq dəst-xətti biçimləri, yaratdığı yeni üslubda milli-folklor əsası Avropa professional musiqi məktəbinin və Amerika cazının ənənələri ilə üzvi şəkildə uyğundur.

T.Quliyevin mahnılarını Rəşid Behbudovla yanaşı, Rauf Atakişiyev, Lütfiyar İmanov, Şövkət Ələkbərova da məharətlə ifa ediblər. O zamanlar məşhur olan "Qaya" vokal instrumental ansamblı Tofiq Quliyevin mahnılarını zirvələrə ucaldır. T.Quliyev mahnıların tərəvəti bəstəkarın xalq musiqisini dərin hiss etməyindən doğur. Tofiq Quliyev musiqisindəki və üslubundakı bənzərlik bəstəkarın yaratdığı çoxsaylı melodik inkişaf xəttindən doğur. Həm də T.Quliyevin bir sənətkar kimi səciyyəvi cəhəti ondan ibarətdir ki, o, insan səsinə, vokalçının səs imkanlarını gözəl duyan, bu imkanlara gözəl bələd olan bəstəkarlardandır. O, vokal cəhətdən düşünə bilir, bir-birindən zəngin ifadəli və obrazlı kantilena melodiyaları yaradır. Forma cəhətdən tamamlıq, lakonizm və bitkinlik onun mahnılarının əsrarəngizliyini daha da artırır. Bütün bu cəhətlər T.Quliyev

vin orijinal musiqi üslubunu təşkil edən xüsusiyyətlərdir. Azərbaycan musiqisinin klassiki Üzeyir Hacıbəyovun ənənələrini davam etdirərək, T.Quliyevin musiqi dilindəki, diatonik major-minor Azərbaycan xalq lad sistemi ilə üzvi birləşir. Özünü göstərən ifadəli, həm də gözənilməz parlaq modulyasiyalar, yönəlmələr, lad dəyişkenliyi Tofiq Quliyevin harmonik dilinə xüsusi boya verir. 200-dən artıq mahnı yazan T.Quliyev mahnı melodik üslubunun təbiətini gözəl duyar.

T.Quliyev bəstəkarlıq məktəbinin gözəl ənənələrindən bəhrələnərək, Azərbaycan estrada musiqisinin yaradıcılarından birinə çevrilir. Estrada musiqisinin müəlliflərindən olan bəstəkar 1960-70-ci illərdə bir çox beynəlxalq konfrans, festival və incəsənət günlərinin iştirakçısı olub. 70-ci illərin sonlarında bir çox uşaq və gənc musiqi müsabiqələri, o cümlədən, "Bakı payızı" nı yaradıb. 1969-cu ildən 1979-cu ilə qədər T.Quliyev birinci katib vəzifəsində Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqına rəhbərlik edirdi. 1990-cı ildən isə o, ömrünün son gününü - 2000-ci il oktyabrın 4-nə kimi Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının İdarə Heyətinin sədri vəzifəsində çalışırdı. Tofiq Quliyev 2004-cü il oktyabr ayının 4-də uzun sürən xəstəlikdən sonra vəfat edib.

BARMAQLARINDA OLAN "ŞİRİNLİK" MUSIQISINƏ DƏ SIRAYƏT ETMİŞDİ

T.Quliyev sənətkarlığın ən yüksək səviyyəsində duran, xalqın ən sevimli bəstəkarı olmağı ilə bərabər, bir insan kimi də xalq tərəfindən sevilmiş və qəbul olunmuşdu. Hər bir insanla münasibətdə, təmasda onun üstünlüyü həmişə hiss olunurdu, çünki o, çox yüksək biliyə malik, müasir düşüncəli bir şəxsiyyət idi. Bu baxımdan, T.Quliyev digər sənətkarlarımızdan hər zaman seçilirdi. T.Quliyev bəstəkarların içində ən gözəl pianoçu idi. Yaşının çox olmasına və uzun za-

man məşq etməməyinə baxmayaraq, o, piano arxasında əyləşəndə, daim məşq edən ifaçını xatırladırdı. Yeni təbiətdən onun barmaqlarında texnika inkişaf etmişdi, barmaqlarında olan "şirinlik" musiqisinə də sirayət etmişdi. Ona görə də Tofiq Quliyevin elə bir mahnısı yoxdur ki, o, mahnı xalqın ürəyinə olmasın, o melodiya xalq tərəfindən sevilməsin.

İSTEDAD VƏ BÖYÜK MƏDƏNİYYƏTİN VƏHDƏTİ

Ssenariyə görə T.Quliyev "Bəxtiyar" filminin bir hissəsində çox primitiv, şablon bir mahnı yazmalı idi. Hətta qəsdən "primitiv" yazılmış mahnı yenə də çox gözəl alınmışdı. O mahnı sonradan ən sevimli mahnıya çevrilmişdi və xalq tərəfindən indi də sevilə-sevilə oxunur. T.Quliyevdə aşağı səviyyəli musiqiyə rast gəlmirik. O, həm pianoçu, həm dirijor, həm də çox yüksək səviyyəli, böyük istedadla malik, öz janrında dahi bir bəstəkar olmuşdur. Ondən soruşanda, niyə o, dirijorluq etmir, deyərmiş ki, mən dirijorluq edədim, özü də yaxşı məktəb keçmişəm, amma Niyazinin qarşısında dirijorluq etmək günahdır. İnsana münasibətdən asılı olmayaraq, istedadlı adamlara ehtiramla yanaşır, onları sevir və yüksək tuturdu. Məhz elə bu səbəbdən, Niyazi, Qara Qarayev və Fikrət Əmirov kimi böyük sənətkarlar Tofiqin yaxın dostları idi. Tofiq Quliyev Azərbaycan musiqi tarixində özünə çox böyük və dərin iz qoymuş bəstəkarıdır. Özü də bu yaradıcılıq, əsl "şəhər" yaradıcılığıdır. Çünki Tofiq Quliyevin əsərləri çalınanda insanın gözələrinin önündə birinci növbədə, Bakı canlarıdır. Bakı haqqında neçə mahnı yazıbsa, hamısı şəhərlərdir.

BƏSTƏKARIN YARADICILIĞINDAN BÖYÜK BİR NƏSİL QİDALANIB

T.Quliyev yaradıcılığından böyük bir nəsil bəhrələnilib, ondan təbiyyə alıb. T.Quliyev yaradıcılığı onlarda təbiəti sevməyi, həyatı sevməyi, gözəlliyin qədir-qiyətini bilməyi, musiqinin səviyyəsini düzgün təyin etməyi, Vətənə bağlılığı, Azərbaycanın bütün güşələrini sevməyi - bütün bu hissləri oyadıb. Bu özü də bəstəkarın bir vətəndaş kimi ən yüksək səviyyəli cəhətlərindən biridir. Bu baxımdan, Tofiq Quliyev, həqiqətən, əvəzolunmaz böyük sənətkardır.

Gözəl mahnı ustası Tofiq Quliyev Azərbaycan musiqi mədəniyyətinə bənzərsiz töhfələr vermişdir. Onun mahnı sahəsindəki yaradıcılıq nailiyyətləri sonrakı nəsillər bəstəkarlarının yaradıcılığında bir ənənə şəklində davam və inkişaf etmişdir. Bəstəkarın xidmətləri dəfələrlə ən yüksək dövlət mükafatlarına layiq görülür. Azərbaycan SSR xalq artisti (1964). Azərbaycan əməkdar incəsənət xadimi (1958). 1957-ci ildən Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı İdarə Heyətinin üzvü, 1961-64-cü illərdə Filarmoniyanın direktoru, 1958-59-cu ildən isə bədii rəhbəri olmuşdur. Bəstəkarın xidmətləri dəfələrlə ən yüksək dövlət mükafatları ilə qeyd olunub. Bəstəkar 2 dəfə Qırmızı Əmək Bayrağı ordeni və "Şərəf nişanı" ordenilə təltif edilib.

Yaddaşlarda iz salan, hər zaman sevilən dinlənən, mənəvi ruhumuzu qidalandıran böyük bəstəkarın mahnıları heç zaman unudulmayacaq.

Sağlamlığı qorumaq üçün gündə 10 min addım atın...

Avstraliyalı elm adamlarının fikrincə, hərəkətsizlik sadəcə bədən deyil, ruh sağlamlığına da təsir edə bilər. Uzun müddət eyni vəziyyətdə qalmağın həyəcan və narahatlıq hissələrinə səbəb ola biləcəyi qeyd edilib. Avstraliyanın Deakin Universitetindən olan elm adamlarının araşdırması hərəkətsizliyin sadəcə bədən deyil, ruh sağlamlığına da təsir edə biləcəyini göstərib. Alimlər hərəkətsizlik və narahatlıq hallarını nəzərdə tutan, ümumilikdə 13 min 470 insanın qatıldığı 9 araşdırmanın nəticələrini dəyərləndirib. Alimlər saatlarla televizor və ya kompyuter ekranı qarşısında oturmağın yuxu pozğunluqlarına yol açaraq metabolizmə də mənfi təsir göstərdiyini qeyd edib. Onlar həmçinin "tənbəlliyin" cəmiyyət arasına qarışmağın qarşısını aldığı və həyəcan kimi psixi pozğunluqlara zəmin hazırlaya biləcəyi qənaətinə gəlib. Alimlər hərəkətsiz qalınan müddət nə qədər uzun olarsa, həyəcan hissəsinin də bir o qədər artdığını vurğulayıb.

Araşdırmanın nəticələri "BMC Public Health" jurnalında dərc olunub. Daha əvvəl aparılan araşdırmalar hərəkətsizliyin diabet, köklük kimi bir çox xroniki xəstəliyə gətirib çıxardığını ortaya qoymuşdu. Amerikalı elm adamlarının bir araşdırması da 3 saatlıq zaman zərfində hər saat 5 dəqiqə gəzməyin qan dövranı və təzyiçə müsbət yöndə təsir etdiyini göstərmişdi.

Dünya Səhiyyə Təşilatı (DST) formada qalmaq və sağlamlığı qorumaq üçün gündə 10 min addım atılmasını tövsiyə edir.

Araşdırmalara görə, müntəzəm idmanla məşğul olmaq döş xərçəngi riskini 39 faiz, bağırsağ xərçəngi riskini 26 faiz, diabet riskini 34 faiz azaldır. DST-nin yayımladığı Fiziki Aktivlik Hesabatına əsasən, hərəkətsiz yaşam yüksək təzyiç, siqaret və diabetdən sonra ölməyə yol açan 4-cü amildir.

Kompüter oyunları Alzheimer xəstəliyi yarada bilər

Kompüter oyunlarının Alzheimer xəstəliyi riskini artırma biləcəyi müəyyən olunub. Kanadada yerləşən Montreal Universitetindən elm adamları kompüter oyunu azarkeşlərinin ekrana diqqətlərini topladıkları zaman beyindəki hipokampus bölgəsində boz maddənin azalması rol oynayan "caudate nucleus" sahəsindən həddindən artıq istifadə etdiyini qeyd edib. Alimlər beynin hipokampus bölgəsində boz maddənin azalması və bu bölgənin kiçilməsinin Alzheimer başda olmaqla bir çox nevroloji və psixioloji xəstəliklərə zəmin yaratdığına diqqət çəkib. Ağac və dağların olduğu ekranda bəzi obyektin tapılmasına yönəlmiş oyunlar oynanan zaman iştirakçıların beyin görüntüləri və göz hərəkətləri araşdırılıb. Araşdırma əsnasında oyun azarkeşlərinin obyektleri axtaran zaman "caudate nucleus" sahəsini əvvəllər kompüter oynamayanlardan 2 dəfə artıq istifadə etdiyi müşahidə olunub. Beyindəki "mükafat sistemi" olan "caudate nucleus"un narkotik və alkoqol asılılığı ilə də əlaqəli olduğunu vurğulayan elm adamları bu sahə nə qədər çox istifadə olunarsa, Alzheimer kimi nevroloji xəstəliklərə tutulma riskinin də bir o qədər artdığını nəzərə çatdırıb.

TƏBRİK

Bu gün Dərgahova Solmaz Eldar qızının 15 yaşı tamam olur. Sevincli və gözəl payız günündə anadan olmuş Solmazı ad günü münasibətilə atası, anası, dayısı, əmisi və bibisi ürəkdən təbrik edir. Ona uzun ömür, can sağlığı, həyatda xoşbəxt günlər arzulayırlar. Orta məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirdikdən sonra, ali məktəbə qəbul olunmasını arzulayırlar.

ELAN

ADPU-nun Filologiya fakültəsinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi ixtisası üzrə təhsil alan 203-cü qrupun II kurs tələbəsi Mehdiyeva Gülşad Sərvər qızına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Tarixin tədrisi və metodologiyası ixtisası üzrə II tədris ilinin magistri Əhmədova Aytekin Şəki qızının adına verilmiş magistr bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

7 noyabr

Gələn il keçiriləcək Formula-1 Azərbaycan Qran-Prisinin bilet satışına start verilib

Gələn il keçiriləcək Formula-1 Azərbaycan Qran-Prisi üçün bilet satışına noyabrın 6-da start verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, satışa başlandıqdan sonra ilk iki ay ərzində biletlər endirimli qiymətlərlə təklif olunacaq.

BŞH-nin marketing və kommunikasiya şöbəsinin rəhbəri Nigar Arpadarai yeni mövsümdə yerli tamaşaçılar üçün xüsusi endirimlərin olacağını bildirib: "Hər il əvvəlki ilə müqayisədə daha çox yerli azarkeşin bilet alaraq yarışın bütün sessiyalarında, həmçinin əyləncə proqramlarında, xüsusən də dünya ulduzlarının iştirakı ilə təşkil olunacaq möhtəşəm konsertlərdə böyük coşqu ilə iştirak etməsi bizi çox sevindirir. Biz növbəti il yarışa daha çox yerli tamaşaçı cəlb etmək üçün müxtəlif endirimlər təklif edəcəyik. Bununla bağlı ilk satış kampaniyamız noyabrın 6-da başlayacaq. İnanırıq ki, növbəti yarışda rekord göstəricidə tamaşaçının iştirakına nail olacağıq". 2018-ci il Formula-1 Azərbaycan Qran-Prisini izləmək istəyən tamaşaçılara trekin müxtəlif yerlərindən yarışa izləməyə imkan verən və 30 min yerlik tutumu olan tribuna və ayaqüstü zonalar təklif edilir.

Taekvandoçularımız Avropa birinciliyini 1 qızıl və 1 bürünc medalla başa vurub

Avropa Taekvando Birliyinin təşkilatçılığı ilə Kiprin Larnaka şəhərində keçirilən gənclər arasında qitə birinciliyi başa çatıb. 700-dən çox taekvandoçunun qatıldığı yarışda gənclərdən ibarət milli komandamız uğurla çıxış edərək aktivinə 1 qızıl və 1 bürünc medal yazdırıb.

Baş məşqçi Məmməd Abdullayev və böyük məşqçi Zahid Məmmədovun yetirmələrindən Bəhruz Quluzadə (45 kq) qızıl, Cavad Ağayev (63 kq) isə bürünc medala sahib olublar. Azərbaycan Taekvando Federasiyasının vitse-prezidenti Niyaməddin Paşayev rəhbərliyi ilə qitə birinciliyində iştirak edən komandamız noyabrın 7-də Vətənə qayıdacaq.

Stolüstü tennisçimiz Gənclərin Olimpiya Oyunlarına ilk lisenziyanı qazanıb

Stolüstü tennisçimiz 2018-ci ildə keçiriləcək Gənclərin Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanıb. Bu, Azərbaycan stolüstü tennisinin tarixində ilk lisenziyadır. Azərbaycan Stolüstü Tennis Federasiyasının məlumatında deyilir ki, lisenziya noyabrın 3-5-də Xorvatiyanın Split şəhərində keçirilən Gənclərin Olimpiya Oyunlarının Avropa təsnifat turnirində qazanılıb. İlk lisenziyanı millimizin aktivinə qız tennisçimiz yazdırıb. Gənclərin Olimpiya Oyunları 2018-ci ilin oktyabrında Argentinanın paytaxtı Buenos-Ayresdə keçiriləcək.

İlk dəfə 2010-cu ildə Sinqapurda təşkil olunan Gənclərin Olimpiya Oyunları 2012-ci ildə Avstriyada, 2014-cü ildə Çində, ötən il Norveçdə keçirilib. 2020-ci ildə isə Oyunlara İsveçrə ev sahibliyi edəcək.

"Fənərbaxça"nın daha bir futbolçusu zədələnib

Türkiyə Superliqasında son 3 turda qələbə qazana bilməyən "Fənərbaxça" daha bir pis xəbər alıb. SİA-nın məlumatına görə, Maurisio İsla və Matye Valbuena-dan sonra Vinsent Yanssen də zədələnərək sıradan çıxıb. O, Hollandiya millisinin Şotlandiya (9 noyabr) və Rumıniya (14 noyabr) ilə oyunlarına dəvət almışdı. Amma dizində problem yaşayan hücumçu Uesli Hödt və Mişel Vormla birlikdə millinin düşərgəsindən göndərilib. Bu mövsüm "Fənərbaxça"da 8 çempionat oyununa çıxan Yanssen 2 qol vurub.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500